

แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

สุจินวดี ธัญญะอุดม

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2"

ของ สุจินวดี ธีญะอุตม

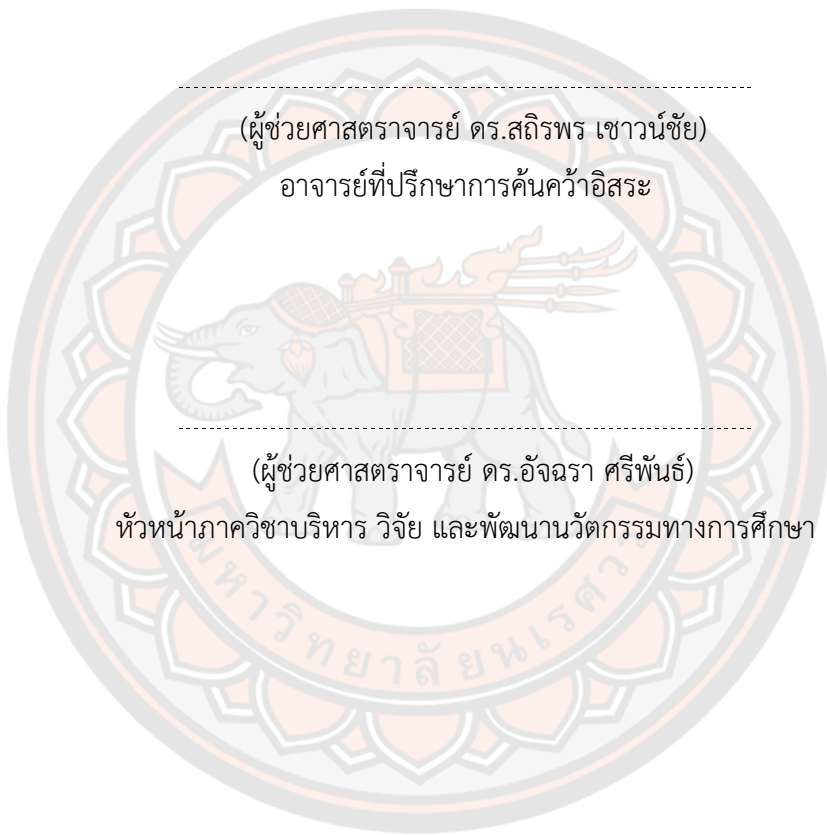
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เซวานชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
ผู้วิจัย	สุจินวดี ธัญญะอุดม
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง, การเรียนรู้, เด็กปฐมวัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 118 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูผู้สอนปฐมวัยในแต่ละอำเภอ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

2. ผลการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พบปะ

พูดคุยกัน และให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลในบางกรณี ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดให้มีการบริการ
สารสนเทศ ซึ่งอาจจัดทำเป็นเอกสารความรู้ แผ่นพับ สมุดเล่มเล็กเผยแพร่แก่ผู้ปกครอง หรือใช้สื่อ
เทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย และจัดให้มีการอบรมและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้
เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม

Title	GUIDELINES FOR EDUCATING PARENTS TO PROMOTE EARLY CHILDHOOD LEARNING IN SCHOOL UNDER OF NAKHON SAWAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICES AREA OFFICE 2
Author	Sujinwadee Thanyaudom
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	Parent education, learning, early childhood

ABSTRACT

The purpose of this research is to study educating parents and guidelines for educating parents to promote early childhood learning in school of Nakhon Sawan Primary Educational Services Area Office 2. The research method was divided into 2 steps: The first is study educating parents to promote early childhood learning. The sampling group is early childhood teachers of Nakhon Sawan Primary Educational Services Area Office 2, 118 persons were randomly stratified according to the proportion of early childhood teachers in each district. Data was collected by the questionnaire, which is about 5 levels of scale. Analyzes data with average and standard deviation. Step 2. A study of educating guidelines for parents to promote early childhood learning in school of Nakhon Sawan Primary Educational Services Area Office 2, Groups of 4 qualified individuals were acquired by a specific selection of information collected with an interview, and data analysis by content analysis. The finding indicated that:

1) The results of the study of parental education to promote early childhood learning in the school of Nakhon Sawan Primary Educational Services Area Office 2, in the overall level were at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was early childhood health care. And the aspect with the lowest average was the aspect of early childhood care.

2) The results of the study of the guideline for educating parents to promote early childhood learning in the school of Nakhon Sawan Primary Educational Services Area Office 2, It was found that school administrators should hold a parent meeting at least once per semester to allow teachers and parents to meet and talk. and individual counseling in some cases, encouraging and supporting teachers to provide information services which may be produced in the form of knowledge documents, brochures, booklets distributed to parents or using technology to participate as well. and provide training by inviting expert speakers to provide knowledge so that parents can understand and act properly and appropriately.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้อุทิศสละเวลาอันมีค่ามาเป็นທີ່ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคุณผู้เชี่ยวชาญและคณะผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณะครูผู้สอนปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ จนสามารถนำผลมาวิเคราะห์ได้อย่างสมบูรณ์

ขอบคุณพี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 33 ที่สนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คอยมอบกำลังใจตลอดการวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และการสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

สุจินวดี ธัญญะอุดม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของงานวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการศึกษาปฐมวัย.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย.....	32
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	47

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	48
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2	48
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของ เด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2	52
บทที่ 4 ผลการวิจัย	55
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2	56
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของ เด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2	62
บทที่ 5 บทสรุป.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก.....	91
ประวัติผู้วิจัย	102

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ประเด็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง.....	27
ตาราง 2 แสดงจำนวนโรงเรียนที่รับผิดชอบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 5 อำเภอ	41
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2.....	49
ตาราง 4 แสดงวันเวลาและสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์	54
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน.....	56
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวม	57
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	58
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย.....	59
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการรู้จักตีพิมพ์พัฒนาการ	60

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก 61

ตาราง 11 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 72

ตาราง 12 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย.....73

ตาราง 13 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ.....74

ตาราง 14 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการ เสริมสร้างวินัยเชิงบวก 75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการให้การศึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง.....	19
ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	47

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนาประเทศ การกำหนดทิศทางของการศึกษา จำเป็นจะต้องสอดคล้องกับสังคมนั้น ในปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งไม่น้อยไปกว่าการศึกษาระดับอื่น ๆ เพราะเป็นช่วงอายุในการพัฒนามนุษย์ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนสูงสุด โดยเริ่มต้นตั้งแต่มีการปฏิสนธิ ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดในชีวิต และเป็นช่วงวัย ที่ได้กวัยนี้ต้องการการเรียนรู้ และมีความสามารถในการเรียนรู้ทุกสิ่ง จากบิดา มารดา คนรอบข้าง และสิ่งแวดล้อมรอบตัว หากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมในช่วงปฐมวัย โอกาสทองของการพัฒนาก็จะไม่หวนกลับมาอีก แต่หากเด็กปฐมวัยได้รับการอบรมเลี้ยงดู และการจัดการเรียนรู้ที่ดีและถูกต้องตามหลักพัฒนาการ หลักการเรียนรู้ และหลักวิชาการแล้ว เด็กจะเกิดการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในอนาคต ซึ่งมีความสอดคล้อง กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ที่มีจุดเน้นในการพัฒนา กลุ่มเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และทักษะ ทางสังคม เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ

การพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย ก็เป็นสิ่งซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญมาอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากการมีกฎหมายนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านเด็กปฐมวัยขึ้นมา เพื่อให้การพัฒนา การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่กลับยังมีอีกหลายปัจจัยที่ทำให้การพัฒนา เด็กปฐมวัยดำเนินการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังปรากฏในผลสำรวจต่าง ๆ เช่น โครงการ สสำรวจสถานการณ์เด็ก และสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2562 (Multiple Indicator Cluster Survey : MICS) ที่ดำเนินการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย การสำรวจ ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งปัจจัยหนึ่งก็คือปัญหาพ่อแม่ผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะการดูแลเลี้ยงดูที่ถูกต้องตามวัย (สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย, 2564) ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าวัย จะเห็นได้ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญมาก ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อที่จะพัฒนา เด็กให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากบุคคลหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหาร ครู พ่อแม่ และผู้ปกครอง ควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม

กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก และให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย มีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุรียา คงมั่น, 2559)

ด้วยเหตุนี้ ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้าน เพราะเด็กใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาเพียงหนึ่งในสามของเวลาที่เด็กอยู่กับครอบครัว ดังนั้น ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด จะต้องสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข เด็กจะเจริญเติบโตได้มากน้อยเพียงใดอยู่ที่บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นสำคัญ ถึงแม้เด็กจะเข้าโรงเรียนแล้วก็ตาม แต่บ้านก็ยังคงเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีอิทธิพลยิ่งต่อเด็ก ฉะนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องรู้ถึงหน้าที่ของตนเองในการที่จะช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ และต้องการการส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้อง (สุภาภรณ์ สุวรรณศรีนทร์, 2549, น. 2)

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการพัฒนาเด็ก เพราะหากผู้ปกครองได้รับความรู้และข้อมูลเพิ่มเติมก็จะสามารถช่วยเหลือลูกในการพัฒนาการเรียนรู้ได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม โดยการให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีโภชนาการที่เหมาะสม วิธีการเลี้ยงดูเด็กที่จะกระตุ้นพัฒนาการเด็ก รวมทั้งสนับสนุนให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน เพื่อพัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ซึ่งหากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการให้การศึกษาเด็กอย่างเชื่อมโยงกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน อีกทั้งมีส่วนร่วมในการทำให้การมีส่วนร่วมนี้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก ๆ ทั้งนี้ เพราะแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สำคัญที่สุด คือ ครอบครัว ได้แก่ ผู้ปกครองและบุคคลในครอบครัว (นภเนตร ธรรมบวร, 2540) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีหนึ่งของการศึกษาปฐมวัยที่เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและปรับปรุงวิธีการเลี้ยงดูให้ดีขึ้น (Fisher, 1991) ซึ่งการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตน และเห็นความสำคัญของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม โดยสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของเด็กปฐมวัยในอนาคต ดังนั้น การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองจึงมีความสำคัญมาก เพราะหมายถึงการที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน

ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กอย่างมีคุณภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542) โดยการสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัยได้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพในช่วงอายุนี้ จะเป็นรากฐานที่ดีให้เขาเติบโตเป็นเยาวชนและพลเมืองที่ดีในอนาคตได้

ครูผู้สอนปฐมวัย นับว่าเป็นบุคคลหนึ่งที่ใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัยมากที่สุด เมื่อเด็กมาอยู่โรงเรียน ครูปฐมวัยจึงมีความใกล้ชิดสนิทสนม และคุ้นเคยกับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก ซึ่งทำให้ครูรับรู้ถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่ามีความเหมาะสมตามวัยหรือมีพัฒนาการล่าช้า และต้องสื่อสารกับผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น ครูผู้สอนปฐมวัย จึงมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่ผู้ปกครองและครูผู้สอนก็จำเป็นต้องสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้ผู้ปกครอง ตลอดจนคนในสังคมที่เด็กอาศัยอยู่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและการดูแลเด็กปฐมวัย เพื่อให้การดูแลเด็กเป็นไปทั้งที่บ้านและโรงเรียน (วรรณิษา หาคูณ, 2563) การเชิญผู้ปกครองให้เข้ามาเรียนรู้ที่โรงเรียน ผู้ปกครองจะได้เห็นและเข้าใจรูปแบบของการจัดการศึกษาปฐมวัยแก่เด็ก ผู้ปกครองหลายคนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน และไม่เข้าใจถึงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่จะเน้นไปที่การพัฒนาการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาการทุกด้าน แต่ผู้ปกครองมักจะคาดหวังว่าเด็กจะสามารถอ่านออกเขียนได้เมื่อเข้าโรงเรียน ซึ่งตรงนี้เป็นจุดขัดแย้งระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนเสมอมา หากผู้ปกครองได้เข้าใจ และได้ข้อมูลที่ต้องการจากโรงเรียนจะลดความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนและบ้านได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ปกครองได้สานต่อการเรียนของเด็ก จากโรงเรียนสู่บ้าน และจากบ้านสู่โรงเรียนด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542) ความร่วมมือและประสานงานกันระหว่างผู้ปกครองกับครู จะทำให้การจัดการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน สถานศึกษาสามารถจัดให้บริการแก่ผู้ปกครอง โดยมีข้อคิดที่สำคัญ คือ การมีสื่อและช่องทางที่จะทำให้ความรู้ต่าง ๆ ถึงผู้ปกครองอย่างทั่วถึง รวดเร็ว และมีการตอบกลับ เพื่อให้สถานศึกษาได้รับรู้ว่าผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของตนเองต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก (นันทิยาน้อยจันทร์, 2561) และทำให้การศึกษาระหว่างบ้านและสถานศึกษามีความเข้าใจที่ตรงกัน ทำให้การศึกษาเกิดแนวคิดต่อการพัฒนารูปแบบในการให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อนำมาสู่การพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูปฐมวัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับใช้ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาตนเอง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัย ตลอดจนส่งเสริมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ขอบเขตเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย
3. ด้านการรู้จักวิทยาพัฒนาการ
4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 161 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 118 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (สถิติพร เขาวนชัย, 2561, น. 62) และเลือกกลุ่มตัวอย่าง

โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนครูผู้สอนปฐมวัยในแต่ละอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 4 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการหรือสูงกว่า จำนวน 2 คน
2. ครูปฐมวัยที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการหรือสูงกว่า และมีผลงานเชิงประจักษ์ด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน

ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การให้ข้อมูลให้การศึกษาที่สำคัญและจำเป็นที่ส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลใกล้ชิดเด็ก เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้เติบโตเหมาะสมตามวัย ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูให้ความรู้และข้อมูลแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการใส่ใจและดูแลเด็กปฐมวัยตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับ ดูแลเลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก โดยปราศจากการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก รวมไปถึงเทคนิคการอบรมเลี้ยงดู กิจกรรมต่าง ๆ ที่พ่อแม่ ควรปฏิบัติต่อเด็กปฐมวัย

1.2 ด้านดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูให้ความรู้และข้อมูลแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย อาหารและโภชนาการ การเล่น และออกกำลังกาย รวมไปถึง การพักผ่อนให้เพียงพอ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีความสุข เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

1.3 ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ หมายถึง ครูให้ความรู้และข้อมูลแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้เข้าใจถึงลักษณะพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงของเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเหมาะสมกับวัย

1.4 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก หมายถึง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเรื่องการสอน และฝึกฝนให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยการสื่อสารหรือคำแนะนำในเชิงบวก ฝึกฝนด้วยการเสริม แรงจูงใจเชิงบวก และการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การปฏิบัติต่อเด็กโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก มุ่งเน้น การแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงพัฒนาการเด็ก

2. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง กระบวนการ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่ได้จากการรับประสบการณ์ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีวิธีการ ลักษณะเฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติในการเรียนรู้

3. แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง แบบ แผน วิธีการ การปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติในการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

4. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หมายถึง พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองผู้ทำหน้าที่หลักในการอบรม เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2-3 ที่ส่งบุตรหลานมาเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

5. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่มีการจัดการศึกษาระดับชั้นปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

1. การจัดการศึกษาปฐมวัย
  - 1.1 ความหมายของการศึกษาปฐมวัย
  - 1.2 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
  - 1.3 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
  - 2.1 ความหมายของผู้ปกครอง
  - 2.2 ความสำคัญของผู้ปกครอง
  - 2.3 ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
  - 2.4 ความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
  - 2.5 จุดมุ่งหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
  - 2.6 แนวคิดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
  - 2.7 รูปแบบในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
  - 2.8 สารและประสบการณ์สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
  - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
  - 3.2 ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
  - 3.3 วิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
  - 3.4 หลักการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
  - 3.5 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย

ความหมายของการศึกษาปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545, น. 1) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก 6 ขวบแรก เป็นการจัดการศึกษาเพื่อการดูแล และสร้างเสริมให้เด็กพัฒนาเต็มศักยภาพ ด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน ลักษณะการจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งจำเพาะไปที่การพัฒนาเด็ก โดยการจัดการเรียนการสอนให้ตรงระดับพัฒนาการตามวัย และส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมให้ตรงกับความต้องการ และความสนใจ สร้างความพร้อมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ มีบุคลิกภาพ

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559, น. 14) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เพื่อเป็นการดูแลและสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาเต็มศักยภาพ ด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้เด็ก ได้วางรากฐานให้แก่เด็ก ได้ดำเนินงานโดยมีเจตคติที่ถูกต้อง มีนิสัยที่ดีตามความสามารถและความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งจะ让孩子เกิดการพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่ทุกด้าน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย คือ การจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กแรกเกิดจนถึง 6 ปี เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ และเหมาะสมตามวัย

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น. 4) ได้กำหนดหลักการในการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และ วัฒนธรรมไทย
3. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

5. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น. 26) ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย 2 มาตรฐาน พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ 3 มาตรฐาน พัฒนาการด้านสังคม 4 มาตรฐาน และพัฒนาการด้านสติปัญญา 4 มาตรฐาน กำหนดตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีการกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่จำเป็นสำหรับเด็กทุกคน บนพื้นฐานพัฒนาการหรือความสามารถในแต่ละระดับอายุ คือ อายุ 3 - 4 ปี อายุ 4 - 5 ปี และ อายุ 5 - 6 ปี อีกทั้งนำไปใช้ในการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการเด็ก นอกจากสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กอายุ 3 - 6 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพหรือช่วยเหลือเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ ในกรณีสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไขโดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ถ้าเด็กมีสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าวัย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการ

เต็มตามศักยภาพ สภาพที่พึงประสงค์เกิดขึ้นตามวัยมากขึ้นแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี กำหนดกรอบการจัดเวลาเรียน ในการจัดประสบการณ์ให้เด็กเป็นเวลา 1 - 3 ปีการศึกษา โดยประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็ก ที่เริ่มเข้าสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับ สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 วัน ต่อ 1 ปี การศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบท ของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริม พัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญ เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัด ประสบการณ์ ให้เด็กเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ และระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาส ดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษ เฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สนุกสนาน ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น ฯลฯ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ

1.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้รับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ

ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ต่อไป

2. สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำเสนอสาระที่ควรเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิถีระงับรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่น และทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพัง หรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจ ในตนเอง การสะท้อน การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

2.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ

การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม

แนวคิดเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ความหมายของผู้ปกครอง

พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2542, น. 29) กล่าวว่า ผู้ปกครอง มีความหมายดังต่อไปนี้

1. หมายถึง พ่อ หรือ แม่ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้
2. หมายถึง ทั้ง พ่อ และ แม่
3. หมายถึง บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พ่อ แม่ อาจจะเป็นญาติหรือไม่ใช่ญาติ แต่รับผิดชอบในการดูแล

บุคคลที่กล่าวมาทั้ง 3 ประเภท เมื่อมีบทบาทเป็นผู้ปกครอง แล้วจะต้องทำหน้าที่

ให้ความอุปการะ อบรมเลี้ยงดูด้วยความรักเอาใจใส่ ตลอดจนให้การศึกษแก่เด็ก

สุนทรียา คำหาญสุนทร (2547, น. 61) กล่าวว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง รวมถึงผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ให้ความรัก และเอาใจใส่ ห่วงใย ตลอดจนให้การศึกษแก่เด็ก

Morrison (1998, น. 414) กล่าวว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ พี่ ป้า น้า อา คนรู้จัก หรือ คนที่ไม่รู้จักก็ได้ ถ้าคนที่กล่าวนี้ทำหน้าที่ดูแลชีวิตพื้นฐาน นำแนวทาง สนับสนุน ช่วยเหลือ และ แนะนำแนะเด็ก ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่เป็นบิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษแก่เด็กที่อยู่ในการดูแล ดังนั้นผู้ปกครองจึงมีความหมายรวมถึงบุคคลที่เป็นพ่อและแม่ ด้วย

ความสำคัญของผู้ปกครอง

รุ่ง แก้วแดง (2543, น. 172-173) ได้เปรียบเทียบความสำคัญของพ่อแม่จากคำสอนของพระพุทธองค์ว่า พ่อแม่คือครูคนแรกของลูกโดยเฉพาะแม่ เพราะการเรียนการสอนเริ่มต้นตั้งแต่ออยู่ในครรภ์ของแม่ และหลังจากที่เด็กเกิดจนถึงวัย 3 ขวบ พ่อแม่ยังมีบทบาทสูงในการเป็นครูคนแรกของลูก ลักษณะเด่นในความเป็นครูของพ่อแม่แตกต่างไปจากครูปกติหรือมีมากกว่าครูทั่วไป คือพ่อแม่ให้ความรักความเอาใจใส่ต่อลูกอย่างมากจนยากที่จะหาความรักของครูอาชีพอื่นทดแทนได้ พ่อแม่เป็นครูของลูกตลอดเวลาคือ สามารถอบรมสั่งสอนลูกได้ตลอดเวลา ผู้ปกครองนอกจากดูแลร่างกายให้เจริญเติบโตแล้ว ยังเป็นผู้สร้างความเป็นคนที่สมบูรณ์ให้กับเด็กและสังคม ผู้ปกครองที่ดีเท่านั้นจึงมีโอกาสสร้างเด็กที่ดีกับสังคมได้

พัชรี สวนแก้ว (2536, น. 129-130) ให้นิยามของความสำคัญกับผู้ปกครองในครอบครัวไว้ดังนี้

1. บุคคลในครอบครัวต้องมีความรักซึ่งกันและกัน
2. พยายามให้ความสนิทสนมและเป็นเพื่อนกับเด็ก โดยยอมรับว่าเด็กคนหนึ่ง ๆ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระที่จะคิดและทำสิ่งต่าง ๆ เช่นเดียวกับสมาชิกอื่นในบ้าน
3. แสดงความรักและชื่นชมเด็กอย่างจริงใจวาระต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
4. พึงมีความเข้าใจว่าสิ่งที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กนั้นจะส่งผลต่อลักษณะและบุคลิกภาพของเด็กโดยตรง
5. เข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัยเพื่อที่จะได้มีแนวทางในการประเมินความสามารถที่เด็กจะทำได้
6. ช่วงเวลาสำคัญของการฝึกให้เด็กได้ช่วยตนเองได้ดีที่สุด คือ ช่วงเวลาที่เด็กแสดงให้เห็นว่าเด็กเต็มใจและพร้อมที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นครั้งแรก
7. ให้เด็กทำตามความสามารถเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก เพื่อเด็กจะได้ประสบความสำเร็จในการทำงาน
8. จัดประสบการณ์ให้ตามวัยของเด็กโดยจัดกิจกรรมให้เด็กกระทำ ไปตามลำดับกิจกรรมง่าย ๆ เพื่อให้เกิดการย่ำแย่ทำหยาบและทำให้เด็กสนใจที่อยากจะทำ
9. ให้กำลังใจโดยใช้วิธีการจูงใจให้กระทำอย่างนุ่มนวล ด้วยการชมเชย
10. ไม่นำเด็กไปเปรียบเทียบกับเด็กอีกคนหนึ่ง
11. ให้เด็กมีส่วนร่วมและช่วยในการทำงานบางอย่างที่เหมาะสมกับวัยร่วมกับผู้ใหญ่โดยใกล้ชิด

พินิจดา วีระชาติ (2542, น. 9-10) กล่าวว่า เมื่อเด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียนแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองยังมีความสำคัญในเรื่องการเรียนของเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการและความเจริญงอกงามด้านการเรียนของเด็ก ดังนี้

1. เอาใจดูแลความประพฤติของนักเรียนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน
2. ให้การสนับสนุนส่งเสริมเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน
3. ให้ความรัก ความอบอุ่น และเอาใจใส่ดูแลนักเรียน
4. ปลุกฝังค่านิยม ความเชื่อมั่นให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและสังคม
5. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน
6. ส่งเสริมให้เด็กใช้ชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม

สรุปได้ว่า ผู้ปกครอง มีความสำคัญเป็นผู้ที่มีความหมายต่อชีวิตเด็ก ทั้งการเจริญเติบโตทางร่างกายและจิตใจ เพราะผู้ปกครองมีความใกล้ชิดเด็กที่สุด ผู้ปกครองจึงเป็นผู้นำที่จะช่วยให้เด็กเจริญเติบโต มีพัฒนาการที่เหมาะสม เพื่อก้าวสู่โลกกว้างได้อย่างมั่นคงและมีความพร้อมทุกด้าน

ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หรือ การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง (Parent Education) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ฉันทนา ภาคบงกช (2537, น. 23) กล่าวว่า ความหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) ค่อนข้างกว้าง และมีความแตกต่างกันในรายละเอียดปลีกย่อย แต่อย่างไรก็ตาม ก็จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กทุกด้าน และขยายไปถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิตและโภชนาการ รวมทั้งธรรมชาติของผู้ปกครองในฐานะผู้รับความรู้ด้วย

เจนจิรา คงสุข (2540, น. 40) กล่าวว่า การให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หมายถึง การมุ่งเน้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้มีความรู้ ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก อันเป็นหัวใจสำคัญในการวางรากฐานและพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กให้เจริญงอกงามอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างฐานความพร้อมของเด็กต่อไปในอนาคต

พัชรี เจตนเจริญรักษ์ (2542, น. 50) กล่าวว่า การให้ความรู้ผู้ปกครอง เป็นกระบวนการและเทคนิคการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง ทั้งที่กำลังจะมีครอบครัวหรือกำลังมีลูก ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำความรู้ในด้านต่าง ๆ ไปใช้ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัย ตลอดจนทำหน้าที่ของผู้ปกครองได้ถูกต้องและเหมาะสม

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542, น. 29) กล่าวว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง การจัดการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็ก วิธีการอบรมเลี้ยงดู แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ตลอดจนการดำเนินชีวิตครอบครัวในวิถีทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

สุภาวณิ ลายบัว (2554, น. 32) กล่าวว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ เป็นกระบวนการให้ข้อมูลความรู้ที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก และเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้ถูกต้องและมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยจะเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของเด็กและความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก อันจะช่วยส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม

Fisher (1991, น. 99) กล่าวว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็นกระบวนการของการจัดการศึกษาที่กำหนดขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้เพิ่มพูนเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กและใช้วิธีการเลี้ยงเด็กให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพราะเด็กอยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันครอบครัว การให้ความรู้ผู้ปกครองจึงเป็นการช่วยเหลือ

พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เตรียมตัวจะเป็นพ่อแม่ให้ได้เรียนรู้ถึงวิธีการในดูแล อบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็ก เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า เพื่อพัฒนาตนเองต่อไปในอนาคต

ความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

เบอร์เกอร์ (1995, น. 179-180) กล่าวถึงความสำคัญในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ไว้ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีแหล่งความรู้ และความคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และจะได้รับการฝึกฝนให้ทำตามความรู้และความคิดนั้น ๆ
2. ผู้ปกครองที่รักและยอมรับเด็กจะทำตามคำแนะนำของผู้รู้ โดยเฉพาะการยอมรับลูกหลานของตนอย่างไม่มีเงื่อนไข
3. ผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องการพัฒนาเด็ก สามารถเข้าใจและแนะนำพฤติกรรมของเด็กได้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติต่อเด็กได้เหมาะสมมากขึ้น
4. ผู้ปกครองมีความเข้าใจถึงผลของพฤติกรรมของตนที่มีต่อเด็ก และจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม
5. ผู้ปกครองสามารถวิเคราะห์ปัญหาของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก สามารถหาความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ความรู้นั้นไปใช้แก้ปัญหาได้
6. ผู้ปกครองมีเทคนิคและทักษะในการจัดสภาพแวดล้อมในบ้าน เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กและการดำเนินชีวิตในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่น
7. ผู้ปกครองจะมีความรู้สึกมั่นคง และสบายใจที่จะคิดทำสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อลูกหลานของตนเอง

อรุณี หรดาล (2537) ได้สรุปความสำคัญของการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงอายุ
2. ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดู การเตรียมความพร้อมและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป
3. ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจถึงผลของการกระทำของตนที่มีต่อตัวเด็ก อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก
4. ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
5. ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางบ้านเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดู และการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องและเหมาะสม

6. ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยและสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและพ่อแม่ ผู้ปกครอง

พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2552, น. 51-52) ได้สรุปความสำคัญของการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ปกครองเข้าใจพฤติกรรมของเด็กได้ดียิ่งขึ้น

2. ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดู การเตรียมความพร้อม และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

3. ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงผลของการกระทำหรือพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อเด็ก อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม

4. ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ลักษณะ ประเภทและวิธีการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับเด็ก

5. ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ และฝึกทักษะเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการจัดสภาพแวดล้อม ภายในบ้านที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดู และการดำเนินชีวิตของครอบครัวให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

6. ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการปฐมวัยศึกษาและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้ปกครอง ซึ่งจะมีผลต่อเด็กโดยตรง

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2544, น. 153-154) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ว่า ผู้ปกครองนับว่าเป็นบุคคลที่สำคัญมากในการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพราะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมาก จะทำให้ทราบพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการด้านอาหาร ความต้องการด้านความรักและความอบอุ่น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ และพฤติกรรมตลอดจนการเจริญเติบโตของเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่

1. เลี้ยงดูให้เจริญเติบโต โดยการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. อบรมระเบียบวินัยทางสังคม ตลอดจนกิจยามารยาทต่าง ๆ
3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านสติปัญญา เพื่อให้มีความพร้อมทางด้านการเรียนต่อไป
4. ส่งเสริมความสนใจของเด็กโดยการจัดสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวให้เหมาะสม เช่น หนังสือนิทาน อุปกรณ์ในการเล่น การพาไปทัศนศึกษา เป็นต้น

เจนจิรา คงสุข (2540) ได้สรุปว่า การให้การศึกษากับพ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถช่วยเหลือในการพัฒนาเด็ก โดยโปรแกรมการสร้างความรู้ด้วยตนเองของพ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครองในการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กได้

สรุปได้ว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสำคัญคือ เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อการศึกษาของเด็ก ช่วยให้การศึกษาก้าวไปเป็นทิศทางเดียวกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมสนับสนุนและพัฒนาศึกษาของเด็ก

จุดมุ่งหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2542, น. 50-51) ได้กล่าวว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างครู และผู้ปกครอง ให้ดำเนินงานไปสู่เป้าหมายเดียวกัน นั่นคือสร้างเด็กไปเป็นคนดี มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสมเป็นที่พึงประสงค์ การให้การศึกษากับผู้ปกครองที่ประสบผลสำเร็จจะสามารถสื่อความรู้แก่ผู้ปกครองได้ และจะพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ได้ด้วย

1. ทำหน้าที่มีต่อครูและโรงเรียน
2. ความสนใจ เอาใจใส่เด็ก
3. การดูแล และฝึกลักษณะนิสัยเด็ก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก

จึงกล่าวได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ได้แก่ การทำให้ผู้ปกครอง เป็นกำลังสำคัญหรือแนวร่วมในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และยังทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ในการอบรมและพัฒนาเด็กไปในทิศทางที่โรงเรียนต้องการ รวมทั้งเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กอีกด้วย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ปกครองเกิดความกระตือรือร้นและสนใจการร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 19-21) ได้กล่าวว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีดังนี้

1. สร้างเสริมความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับธรรมชาติและ พัฒนาการของเด็ก มีผู้ปกครองหลายคนที่ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งการมีความรู้ที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจพฤติกรรมเด็ก และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยได้อย่างถูกต้อง

2. สร้างเสริมความเข้าใจบทบาทของผู้ปกครองและอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อเด็ก ซึ่งเนื้อหาการศึกษาที่ให้แก่ผู้ปกครองเพื่อสร้างเสริมความเข้าใจบทบาทของผู้ปกครองและอิทธิพลของผู้ปกครองจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับภารกิจต่อไปนี้

- การเป็นตัวอย่างแก่เด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม
- การเป็นผู้สั่งสอนอบรมเพื่อให้เด็กเข้าใจอย่างมีเหตุผล

- การเป็นตัวกระตุ้นและจูงใจ และแรงจูงใจ
  - การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่สุนทรีย์ของครอบครัว
  - การเป็นผู้ให้คำปรึกษา
3. สร้างเจตคติที่ถูกต้องในการเลี้ยงดู
  4. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการดูแลเด็ก
  5. สร้างความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก หรือบำบัดรักษา

ในด้านโรงเรียน การศึกษาสำหรับผู้ปกครองจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างครูและผู้ปกครอง ในการที่จะเข้าใจเด็กร่วมกัน ครูเป็นผู้แปลพฤติกรรมเด็กให้ผู้ปกครองรับรู้ ให้คำแนะนำเพื่อแก้ปัญหา แสดงวิธีการที่เหมาะสมให้แก่ผู้ปกครองได้รับทราบ

นัยนา อิศระวิทย์ (2549, น.79) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง มุ่งเสริมสร้างความรู้ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง อย่างมีทิศทาง ซึ่งสามารถสรุปได้อย่างน้อย 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีโอกาสพัฒนาตนเองในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ โดยเฉพาะ เรื่องครอบครัว โดยมุ่งให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเกิดความรู้เพิ่มขึ้น มีทักษะหรือความสามารถในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างชำนาญชาญ และมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาครอบครัว ซึ่งเป็นการส่งผล ให้เกิดประโยชน์ที่มีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวม
2. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีโอกาสแก้ไขปัญหาใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยตรงและก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตครอบครัวได้
3. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบสังคม โดยวิธีการสร้างเสริมสถาบัน ครอบครัวให้มั่นคง เลี้ยงดูเด็กโดยตระหนักถึงการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย
4. เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพเด็ก เช่น สถานศึกษาของบุตร หน่วยงาน อนามัยและโรงพยาบาล เป็นต้น

สุภาวณี ลายบัว (2554, น. 37) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการให้ความรู้ แก่ผู้ปกครอง เป็นการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านกับทางโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติพัฒนาการ และกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก อีกทั้งยังเป็นการพัฒนา ทักษะ ความรู้ และความเข้าใจ เจตคติ และพฤติกรรมของการเป็นผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาการที่ดี และถูกต้องของเด็กปฐมวัย

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง มีดังนี้

1. เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและให้การศึกษาแก่เด็ก
2. เพื่อให้ความรู้และวิธีการในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กที่โรงเรียนเพื่อให้ที่บ้านเข้าใจตรงกัน
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลาน
5. เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับรู้และเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลาน

แนวคิดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง หรือการให้ศึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นกระบวนการที่ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความรู้ เจตคติ และทักษะในการพัฒนาตนให้เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องเข้าใจสภาพปัญหาและกำหนดว่าควรให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในสาระใด และรูปแบบใดจึงจะสามารถช่วยให้ความรู้ดังกล่าวบังเกิดผลต่อการพัฒนาเด็ก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองนั้นเป็นกระบวนการที่ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและครูได้โอกาสลงมือทำงานร่วมกันนับตั้งแต่ช่วยกันวางแผนการทำงานและตัดสินใจเพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งหากพบว่าพ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามาร่วมในโครงการของสถานศึกษาก็นับได้ว่าเป็นการสนับสนุนการให้การศึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นเสมือนกรอบหรือเครือข่ายของการจัดโครงการเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ช่วยกันพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกันกับสถานศึกษาดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการให้การศึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง
กับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ฉันทนา ภาคบงกช (2537, น. 23) ได้ให้แนวคิดในการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

ในต่างประเทศ นับตั้งแต่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรปเป็นต้นมา สังคมมีการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมอย่างรวดเร็วเนื่องจากมีการขยายตัวของอุตสาหกรรมตามเมืองใหญ่ ทำให้โครงสร้าง ของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป มีผลให้สถาบันครอบครัวอ่อนแอลงและเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การอบรมเลี้ยงดูเด็กไม่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัวในอดีต เพราะมีครอบครัวเดี่ยว เพิ่มขึ้น การเลี้ยงดูเด็กจึงเหมือนกับการผจญภัยสำหรับหนุ่มสาวซึ่งเพิ่งมีลูกเพราะขาดการแนะนำ จากคนรุ่นก่อน อิทธิพลที่ผู้ปกครองมีต่อเด็กค่อย ๆ กลายเป็นการใช้อำนาจเหนือเด็กแทน จึงควร ที่จะแสวงหาแนวทางที่จะปรับบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันยิ่งขึ้น การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเป็นการพยายามที่จะช่วยให้ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพื่อพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญาด้วยความรับผิดชอบ

Auerbach (1968) ได้เสนอแนวคิดเชิงทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลังการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้ได้
2. ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะเรียนรู้
3. ผู้ปกครองเรียนรู้ได้ดีที่สุดในเรื่องที่ตนสนใจ
4. การเรียนรู้จะมีความหมายที่สุด ถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ กับประสบการณ์ใกล้ตัวของผู้ปกครอง
5. ผู้ปกครองจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้ามีอิสระที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ด้วยตัวเอง
6. การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้ประสบการณ์ทางอารมณ์มากเท่า ๆ กับการให้ประสบการณ์ทางสติปัญญา
7. ผู้ปกครองสามารถเรียนรู้จากกันและกันได้
8. การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นเรื่องของการให้พื้นฐานของประสบการณ์ใหม่ แก่ผู้ปกครอง
9. ผู้ปกครองแต่ละคนเรียนรู้ตามวิธีการของตน

Berger (1995) ได้วิเคราะห์แนวคิดเชิงทฤษฎีและเชิงปรัชญาต่าง ๆ แล้วสรุปออกมาเป็น หลักการในการให้การศึกษสำหรับผู้ปกครอง ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีแหล่งที่จะได้ความรู้และแนวคิด เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นอย่างดีและผู้ปกครองจะได้รับการฝึกอบรมให้ทำตามความรู้และความคิดนั้น ๆ
2. ผู้ปกครองที่รักและยอมรับเด็กจะทำตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเฉพาะในเรื่อง การยอมรับลูกหลานของตนเองอย่างไม่มีเงื่อนไข

3. ผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องพัฒนาการเด็ก สามารถเข้าใจและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กออกมาในทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติของผู้ปกครองต่อเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น
4. ผู้ปกครองที่มีความเข้าใจถึงผลของพฤติกรรมของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้บรรลุผลที่พึงประสงค์
5. ผู้ปกครองที่เป็นนักแก้ปัญหา สามารถวิเคราะห์ปัญหาของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก สามารถหาข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถวินิจฉัย ตลอดจนประยุกต์เอาข้อมูลเหล่านั้นไปใช้แก้ปัญหาได้
6. ผู้ปกครองมีเทคนิคและทักษะที่จะจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านเพื่อให้เกิดการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และการดำเนินชีวิตในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่นปราศจากปัญหาทั้งปวง
7. ผู้ปกครองที่มีความเชื่อมั่นโดยธรรมชาติ จะมีความรู้สึกมั่นคงและสบายใจเกี่ยวกับตนเอง และมีความสามารถที่จะคิดและทำในสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อลูกหลานของตน

สรุปได้ว่า แนวคิดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย คือ กระบวนการหรือแนวทางที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ในการดูแล เลี้ยงดูบุตรหลานของตนเองได้อย่างเหมาะสม

รูปแบบในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ที่ผู้รับมีทั้งวัย ประสบการณ์ วุฒิภาวะทางการศึกษา และลักษณะต่าง ๆ ที่หลากหลาย รูปแบบการให้ความรู้จึงต้องมีความเหมาะสมสำหรับผู้ปกครอง และต้องให้ประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น ได้มีผู้แบ่งรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองออกเป็นหลายแบบด้วยกัน ดังเช่น

ฉันทนา ภาคบังกช (2539, น. 33) ได้เสนอรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองไว้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน (Center/School Based) ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งด้านเนื้อหาสาระ เจตคติ และทักษะเพื่อให้ผู้ปกครองพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและครูสามารถขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนในการจัดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรม นอกเหนือจากการประชุมให้ความรู้
2. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่ยึดบ้านเป็นฐาน (Home Based) เป็นการให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองช่วยพัฒนาเด็กที่บ้าน โดยอาจจะเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนมอบให้เด็กมาทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองที่บ้าน เช่น การสังเกต การแก้ปัญหา การใช้ภาษา กิจกรรมศิลปะ เป็นต้น โดยใช้แผ่นพับ หรือแผ่นปลิวเพื่อใช้เวลาว่างอยู่กับเด็กอย่างมีคุณภาพ เพราะกิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องเกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับเด็ก การให้ความรู้แก่พ่อแม่

ผู้ปกครองเพื่อการพัฒนาเด็กอาจเป็นฝ่ายสาธารณสุข พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ หรือครู เยี่ยมพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กที่บ้านเพื่อให้เด็กได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

กฤษฎา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 49-61) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในรูปแบบ ดังนี้

1. การฝึกอบรม เป็นรูปแบบการให้ความรู้โดยตรงแก่ผู้ปกครอง โดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นเจาะจงเนื้อหาที่ต้องการให้แก่ผู้ปกครอง เป็นวิธีการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองโดยตรง

2. การประชุมผู้ปกครอง (Parent meeting) เป็นการประชุมผู้ปกครองที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็นการประชุมใหญ่สำหรับผู้ปกครองทั้งหมด ที่เปิดให้ผู้ปกครองได้เข้ามาร่วมชุมนุมเพื่อพบปะสังสรรค์ ระบายกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับรู้เรื่อง ของโรงเรียน

3. การประชุมปรึกษาสำหรับผู้ปกครอง (Parent conference) เป็นการประชุมที่ครูและสมาชิกครอบครัวจะได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและการรับรู้ซึ่งกันและกัน ที่ลุ่มลึกมากกว่าวิธีอื่น

4. การให้การปรึกษา เป็นกระบวนการช่วยเหลือและให้การศึกษารายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจปัญหา พัฒนาการปฏิบัติอย่างมีเหตุผล

5. ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง การจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครองที่ผู้ปกครองสามารถใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ได้

6. บริการสารสนเทศ สื่อพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยี เป็นแหล่งให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างหนึ่งที่สามารถจัดทำขึ้นได้

7. การเยี่ยมบ้าน เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยใช้บ้านเป็นฐาน ซึ่งจะกระทำ 1-2 ครั้ง ต่อไป โดยการไป 2 ครั้งนั้น ครั้งแรกไปเยี่ยมเพื่อสร้างความคุ้นเคยและให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็ก ส่วนครั้งที่สองจะเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งการปรึกษาปัญหาอื่น ๆ ร่วมด้วย

8. การเยี่ยมแบบเพื่อนบ้าน เป็นกิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทางอ้อม เป็นการออกเยี่ยมบ้านด้วยการดำเนินการร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง ในการไปสถานที่ต่าง ๆ เพื่อการศึกษา สิ่งแวดล้อม สภาพการณ์ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อความเข้าใจและอภิปรายร่วมกัน

9. กิจกรรมบ้านโรงเรียนสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน โดยเชื่อว่าจะทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน

สุภาวณี ลายบัว (2554, น. 38) ได้จำแนกรูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การฝึกอบรม คือ รูปแบบของการให้ความรู้โดยตรงแก่ผู้ปกครองโดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นเจาะจงเนื้อหาที่ต้องการให้แก่ผู้ปกครอง

2. การประชุมผู้ปกครอง คือ การประชุมกลุ่มใหญ่ สำหรับผู้ปกครองทั้งหมด ได้เข้ามาร่วมชุมนุมเพื่อพบปะสังสรรค์ระหว่างกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวของโรงเรียน

3. การให้การปรึกษา คือ กระบวนการช่วยเหลือและให้การปรึกษา เป็นรายบุคคล โดยใช้พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจปัญหา พัฒนาการปฏิบัติอย่างมีเหตุผล

4. ห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง คือ การจัดห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง ที่ผู้ปกครองใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ได้

5. การเยี่ยมบ้าน คือ การพบปะผู้ปกครองหรือมีการจัดส่งเอกสารถึงบ้าน โดยเน้นการศึกษาสภาพแวดล้อมของเด็กรวมถึงการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

นันทิยา น้อยจันทร์ (2563, น. 197) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู
2. ด้านการสื่อสาร
3. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
4. ด้านการให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

Epstein (1995, น. 701-705) ได้เสนอการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไว้ 6 แบบ ประกอบด้วย

1. การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง (Parenting)
2. การสื่อสาร (Communicating)
3. การอาสาสมัคร (Volunteering)
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home)
5. การตัดสินใจ (Decision making)
6. การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with community)

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559, น. 7) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีประเด็นดังนี้

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพอนามัย การจัดหาอาหารที่มีคุณภาพและความปลอดภัยให้แก่เด็ก รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

2. ด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน เป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัย

3. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง เป็นการดำเนินการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา โดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กที่บ้าน ด้วยการดำเนินกิจกรรม

4. ด้านการให้ความร่วมมือกับโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนประสานงานและร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยเหลือหรือให้บริการแก่ชุมชน

5. ด้านอาสาสมัคร หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาช่วยงานในกิจกรรมพัฒนาเด็กหลายรูปแบบ

6. ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การดำเนินงานให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กที่โรงเรียนด้วยการดำเนินกิจกรรม

นันทวีร์ พงษ์นาค (2561) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพอนามัย การจัดหาอาหารที่มีคุณภาพ การดูแลความปลอดภัยให้แก่เด็ก และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

2. การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน คือการสื่อสารจากโรงเรียนไปสู่บ้าน และการสื่อสารจากบ้านไปสู่โรงเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก

3. การเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสาร สื่อสารแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองสามารถสอนเด็กตั้งเป้าหมายทางการเรียนให้แก่เด็กและสนับสนุนการเรียนรู้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับโรงเรียน

4. การให้ความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง โรงเรียนประสานงานและร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยเหลือหรือให้บริการชุมชนรวมถึงครอบครัวของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการศึกษา และพัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้าน

5. อาสาสมัคร หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาช่วยงานในกิจกรรมพัฒนาเด็กหลายหลายรูปแบบ เช่น การเป็นพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมวันนักวิทยาศาสตร์น้อย การเป็นวิทยากรตามหน่วยงานเรียนรู้ การไปทัศนศึกษา และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ เป็นต้น

6. การตัดสินใจ หมายถึง โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน เช่น ในรูปของคณะกรรมการโรงเรียน การจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง หรือเครือข่ายผู้ปกครอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า รูปแบบในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย สามารถกระทำด้วยวิธีการหลายแบบ ทั้งการให้ความรู้แบบเป็นทางการ และการให้ความรู้แบบไม่เป็นทางการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาความรู้ และขนาดของกลุ่มเป้าหมาย

สาระและประสบการณ์สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

สำหรับเนื้อหาสาระของการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยเป็นปัจจัยสำคัญแรกที่จะทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองสนใจจะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทำกิจกรรมกับทางสถานศึกษา ซึ่งจะขอสรุปเป็นข้อพิจารณา ดังนี้

1. เนื้อหาสาระสนองต่อความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่จะสามารถศึกษาหาความรู้และเสริมประสบการณ์ด้วยตนเองได้

2. เนื้อหาสาระจะต้องไม่ยากจนเกินไป สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ใหม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

3. เนื้อหาสาระต้องถูกต้อง ทันสมัย ที่พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

Couchenour และ Chrisman (2000) ได้เสนอองค์ประกอบ 6 ประการที่สำคัญสำหรับการให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองได้แก่

1. คุณค่าของการเล่นสำหรับเด็ก
2. การปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ
3. คำแนะนำในเชิงบวก
4. การจำกัดการดูโทรทัศน์
5. การบ้าน และ
6. การพัฒนาด้านสุขภาพ

องค์ประกอบเหล่านี้คือข้อมูลที่ครูควรสื่อสารให้ผู้ปกครองทราบเพื่อพัฒนาเด็ก ร่วมกัน การสื่อสารประเด็นเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ปกครองได้ทำความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลพฤติกรรมและตระหนักถึงพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดี

จิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2562, น. 29-31) หลักคิดสำคัญที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็กหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีควรละเลยในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่

1. การใส่ใจและดูแลเด็กปฐมวัยบนพื้นฐานของสิทธิเด็ก คือ สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก 4 ประการ ได้แก่ สิทธิในการอยู่รอด สิทธิในการปกป้องคุ้มครอง สิทธิในการพัฒนา และสิทธิในการมีส่วนร่วม

2. การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
3. การสนับสนุนการเล่นของเด็กตามวัยและความสนใจของเด็ก
4. การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีความสุข

พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2542, น. 96-107) กล่าวว่า สาระต่าง ๆ ที่พ่อแม่ ผู้ปกครองควรศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังเด็กให้ถูกทาง ได้แก่

1. การวางแผนครอบครัว
2. พัฒนาการเด็กปฐมวัย
3. เทคนิคการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
4. กิจกรรมต่าง ๆ ที่พ่อแม่ควรปฏิบัติ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541) กล่าวว่า สาระของการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง ได้แก่

1. การสร้างวินัยเด็ก
2. การสอนให้เด็กเรียนเก่ง
3. โภชนาการเด็ก
4. การสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
5. การแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก

อรพรรณ บุตรกัตถัญญ และคณะ (2561, น. 112) ได้นำเสนอเนื้อหาที่สำคัญที่จะช่วยสร้างความเข้าใจ หลักการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม ดังนี้

1. สิทธิเด็กและการปฏิบัติในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่คำนึงถึงสิทธิเด็ก
2. พัฒนาการเด็กปฐมวัย
3. จิตวิทยาเด็กปฐมวัย
4. ผลการวิจัยทางประสาทวิทยาศาสตร์กับการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
5. การสร้างวินัยเชิงบวกในเด็กปฐมวัย
6. การสื่อสารกับเด็กปฐมวัย

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ประเด็นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

ประเด็นที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัย	แหล่งข้อมูล					ความถี่	
	Couchenour และ Chrisman (2000)	จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2562)	พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2542)	กุลยา ตันติเตเลทิวะ (2541)	อรพรรณ บุตรภักดีบุญ และคณะ (2561)		
1. คุณค่าของการเล่นสำหรับเด็ก	✓	✓				2	ด้านการ อบรมเลี้ยงดู เด็กปฐมวัย
2. การใส่ใจและดูแลเด็กปฐมวัยบนพื้นฐานของสิทธิเด็ก		✓			✓	2	
3. การวางแผนครอบครัว			✓			1	
4. เทคนิคการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย			✓			1	
5. กิจกรรมต่าง ๆ ที่พ่อแม่ควรปฏิบัติ			✓			1	
6. ผลการวิจัยทางประสาทวิทยาศาสตร์กับการดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย					✓	1	
7. คำแนะนำในเชิงบวก	✓					1	ด้านการ เสริมสร้าง วินัยเชิงบวก
8. การจำกัดการดูโทรทัศน์	✓					1	
9. การบ้าน	✓					1	
10. การสร้างวินัยเด็ก				✓	✓	2	
11. การแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก				✓		1	
12. การพัฒนาด้านสุขภาพ	✓					1	ด้านการดูแล สุขภาพของ เด็กปฐมวัย
13. การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมี ความสุข		✓				1	
14. โภชนาการเด็ก				✓		1	

ประเด็นที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัย	แหล่งข้อมูล					ความถี่	
	Couchenour และ Chrisman (2000)	จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2562)	พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2542)	กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541)	อรพรรณ บุตรภักดิ์บุญ และคณะ (2561)		
15. จิตวิทยาเด็กปฐมวัย					✓	1	ด้านการ จิตวิทยา พัฒนาการ
16. พัฒนาการเด็กปฐมวัย			✓		✓	2	
17. การปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ	✓	✓				2	
18. การสอนให้เด็กเรียนเก่ง				✓		1	
19. การสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น				✓		1	
20. การสื่อสารของเด็กปฐมวัย					✓	1	

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับประเด็นสาระ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอออกมาโดยการจัดกลุ่ม เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัยเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย
3. ด้านการรู้จักจิตวิทยาพัฒนาการ
4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาจัดกลุ่ม ทำให้ได้ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

มาณี ไชยธีรานวัฒน์ศิริ (2543, น. 13) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การปฏิบัติของพ่อแม่ที่ให้ต่อเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์ จนคลอดออกมาเป็นทารก และกระทั่งเจริญวัยตามลำดับ การปฏิบัติมีทั้งการให้ความช่วยเหลือเมื่อเป็นทารกไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้โดยการให้อาหาร ช่วยทำความสะอาดดูแลสุขภาพ เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นพ่อแม่ก็เพิ่มการฝึกอบรมสั่งสอน ให้เด็กเรียนรู้สิ่งที่ถูกผิดในการดำเนินชีวิต

ทัศนีย์ นาคคุณทรง (2555, น. 84) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงดูเด็ก ปฏิบัติต่อเด็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ให้เจริญเติบโต และมีพัฒนาการ ซึ่งผู้อบรมต้องอบรมด้วยความรัก ความเข้าใจ และปรับวิธีเลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสม ให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูให้ความรู้และข้อมูลแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการใส่ใจและดูแลเด็กปฐมวัยตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับ ดูแลเลี้ยงดูเด็กด้วยความรักโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก รวมไปถึงเทคนิคการอบรมเลี้ยงดู กิจกรรมต่าง ๆ ที่พ่อแม่ควรปฏิบัติต่อเด็กปฐมวัย

2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย

กัญจนา กันทะศร (2561, น. 8) กล่าวว่า การดูแลสุขภาพเด็ก เป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจ การที่เด็กเติบโต มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้ง ร่างกายจิตใจ เด็กควรได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม และได้ฝึกสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพ เช่น การได้รับการตรวจสุขภาพสม่ำเสมอ การได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่ การฝึกปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเอง การได้รับอาหารที่มีประโยชน์ และการให้เด็กเรียนรู้ที่จะเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ซึ่งการฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัยจะช่วยให้เด็กใส่ใจในสุขภาพของตนเองมากขึ้น

นิพรรณพร วรมงคล และสุขจริง ว่องเดชากุล (2558, น. 36-43) ได้กล่าวถึง การดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัย ว่าวัยนี้มีพฤติกรรมอยากรู้ อยากเห็น ชอบอิสระ ชอบต่อต้าน ไม่ชอบการ บังคับ การดูแลสุขภาพเด็กวัยนี้จึงต้องเข้าใจเด็กและสอนอย่างใจเย็น อธิบายอย่างมีเหตุผล ไม่บังคับ ดูว่าหรือลองโทษจนเกินไปถ้าเด็กไม่ให้ความร่วมมือหรือปฏิบัติตาม ซึ่งการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยมีแนวทางในปฏิบัติ ดังนี้

1. การรักษาความสะอาด จะต้องดูแลอย่างใกล้ชิด แนะนำ วิธีรักษาความ สะอาดอนามัย ส่วนบุคคลเบื้องต้นให้แก่เด็กปฏิบัติตาม เพื่อปลูกฝังนิสัยให้แก่เด็ก เช่น

1.1. ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย หู ตา มือ เท้า ให้สะอาด อาบน้ำทุกวัน อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง สระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

1.2. ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร และหลังการขับถ่าย

1.3. ตัดเล็บมือเล็บเท้าให้สั้นเพื่อป้องกันเชื้อโรค

1.4. เสื้อผ้า ของใช้เด็ก ของเล่น ดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ นำออกผึ่งแดด ไม่ให้อับชื้นเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค

2. การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน ควรปฏิบัติดังนี้

2.1. สอนให้เด็กรู้จักแปรงฟัน

2.2. ไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กกินอาหารที่รสหวาน

2.3. ดูแลเรื่องอาหารโดยระวังเรื่องการกินอาหารที่มีรสหวาน

2.4. พบทันตแพทย์เป็นระยะ

3. การฝึกการขับถ่าย ต้องคำนึงถึงความพร้อมของเด็ก และความสม่ำเสมอในการฝึกหัดเด็ก

4. การส่งเสริมอาหารและภาวะโภชนาการ อาหารมีความสำคัญเด็กควรได้รับอาหารมื้อหลัก 3 มื้อ และมีนมเป็นอาหารเสริม อาหารต้องมีคุณภาพและมีสารอาหารครบถ้วน

5. การส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการ ควรส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย ทั้ง 4 ด้านอย่างมีคุณภาพ เพื่อลูกเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข ดูแลเอาใจใส่ให้ความรัก ความเข้าใจ ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้และฝึกทำ ตลอดจนสังเกตและส่งเสริมพัฒนาการตามอายุและความสามารถ ที่ควรทำได้

6. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เด็กควรได้รับการตรวจสุขภาพและได้รับวัคซีนสร้างเสริม ภูมิคุ้มกันโรค

7. การดูแลสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยที่พบบ่อย

8. การป้องกันอุบัติเหตุในเด็ก

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูให้ความรู้และ ข้อมูลแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย อาหารและโภชนาการ การเล่น และ ออกกำลังกาย รวมไปถึงการพักผ่อนให้เพียงพอ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและ มีความสุข เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

3. ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ

จิตวิทยาพัฒนาการ มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิและต่อเนื่อง จนถึงสิ้นสุดวัยเด็กหรือจนถึงอายุ 12 ปี ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการเจริญเติบโตทางร่างกาย ความคิด

อารมณ์ ความรู้สึก เจตคติ สังคม บุคลิกภาพ ตลอดจนสติปัญญา เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพฤติกรรม กระบวนการเปลี่ยนแปลงตามช่วงวัยต่าง ๆ ของเด็ก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2560)

พาสนา จุลรัตน์ (2548, น. 10) กล่าวว่า จิตวิทยาพัฒนาการ เป็นจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่เริ่มการปฏิสนธิในครรภ์มารดา โดยศึกษาการเจริญเติบโต และพัฒนาการ ของมนุษย์ในระยะต่าง ๆ ตลอดจนอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรม ของมนุษย์

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การรู้จิตวิทยาพัฒนาการ หมายถึง ครูให้ความรู้และข้อมูล แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองให้เข้าใจถึงลักษณะพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงของเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข ได้อย่างเหมาะสมกับวัย

4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

ชุมศิริ ตันติธารา (2559, น. 28) กล่าวว่า การสร้างวินัยเชิงบวก คือ กระบวนการสอน พัฒนา ขัดเกลา และสนับสนุนให้เด็กเกิดความมั่นใจที่จะควบคุม แสดงออกพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ โดยผู้สอนต้องให้เกียรติ เคารพในสิทธิของเด็ก ใช้ความอ่อนโยนและให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกที่จะปฏิบัติ ไม่ใช้การลงโทษ แต่ไม่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2563, น. 27) กล่าวว่า เทคนิคสร้างวินัย เชิงบวก คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูก เพื่อป้องกันและจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทั้งช่วยพัฒนาสมองด้านอารมณ์และสังคม เป็นการสอนและฝึกฝนลูกให้มีพฤติกรรมตามที่เราคาดหวัง ด้วยการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการรับรู้และการเรียนรู้ของเด็ก มีจุดมุ่งหมาย ให้เด็กรู้จักควบคุมพฤติกรรมตัวเอง โดยไม่ต้องมีการบังคับ เพื่อให้ลูกปรับพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดี ขึ้นและมีผลต่อเนื่องไปในอนาคต

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การเสริมสร้างวินัยเชิงบวก หมายถึง ครูให้ความรู้และข้อมูล แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการสอนและฝึกฝนให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยการสื่อสารหรือ คำแนะนำในเชิงบวก ฝึกฝนด้วยการเสริมแรงเชิงบวก และการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก อย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การปฏิบัติต่อเด็กโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก มุ่งเน้นการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงพัฒนาการเด็ก

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ความหมายของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545, น. 27) กล่าวว่า การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง กระบวนการที่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิมเป็นพฤติกรรมค่อนข้างถาวร ดังนั้น การเรียนรู้ของเด็ก เป็นผลมาจากประสบการณ์ จากสิ่งแวดล้อมและมีการฝึกฝนตั้งแต่วัยทารก ในการเรียนรู้ของเด็กนั้นสิ่งที่มีอิทธิพล ได้แก่ สภาพแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้ความสามารถต่าง ๆ ของเด็กถูกนำออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีขอบเขต คือ ใช้ช่วงเวลาสั้น การรับรู้เนื้อหาแบบบูรณาการ วิธีการเรียนรู้ในแบบของการเล่น ลงมือปฏิบัติ สำรวจสิ่งรอบตัวตามความพอใจของตนเอง

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2545, น. 19) กล่าวว่า การเรียนรู้ไม่ใช่อยู่ ๆ ก็เกิดขึ้นได้เอง จะต้องผ่านการกระทำ หรือการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นมาแล้วทั้งสิ้น การกระทำหรือการปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้เกิดประสบการณ์

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 35) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกลไกของการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคลที่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร โดยเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม

ชนาธิป พรกุล (2544, น. 53) ให้ความหมายการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องหรือการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกปฏิบัติหรือได้รับประสบการณ์

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่ได้จากการรับประสบการณ์ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีวิธีการลักษณะเฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติในการเรียนรู้

ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

อรนุช ลิมตศิริ (2542, น. 30) กล่าวว่า ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก สรุปได้ ดังนี้

1. การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการคิด การกระทำ การได้เห็น ได้ฟัง ได้รู้สึก ได้ชิม ได้ดม
2. เด็กอายุในวัยเดียวกัน มีพัฒนาการโดยทั่ว ๆ ไปคล้ายคลึงกัน
3. เด็กแต่ละคนจะแตกต่างกันในความสามารถที่ติดตัวมา ความเร็ว ความช้าของการเจริญเติบโต พัฒนาการบุคลิกภาพและประสบการณ์ที่เคยมีมาแล้ว ซึ่งอาจจะแตกต่างกันทั้งฐานะทางสังคม ทางเศรษฐกิจ และการศึกษาของพ่อแม่

4. เด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในการเล่าเรียน ฝึกฝนให้มีความสามารถและทักษะได้พร้อมกัน ในเวลาเดียวกันได้รวดเร็วเสมอกัน และมีความสำเร็จได้ทัดเทียมกัน

5. เด็กมีความต้องการหลายอย่างที่ครูต้องเอาใจใส่ดูแลให้ได้รับความพอใจ เด็กต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ ครู และผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ เด็กต้องการเป็นผู้ที่ได้รับการนับหน้าถือตา ในฐานะที่เป็นคนหนึ่งในครอบครัว ในห้องเรียน ในโรงเรียน เด็กต้องมีความสำเร็จในงานที่ทำได้ เด็กต้องการที่จะมีความรู้และความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็น

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2549, น. 36-37) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กโดยธรรมชาติมักมาจากการเล่น การเห็นการทำที่เป็นชีวิตประจำวันของเด็กรวมกับการบอก การชี้แนะ ที่เรียกว่า การสอนที่ถูกต้องของผู้ใหญ่ ไม่ใช่การสั่งการหรือการขู่เด็ก ผู้ใหญ่ต้องเข้าใจเด็ก มองเด็กเป็นเด็ก ที่ต้องพัฒนาให้เกิดปัญญา เมื่อต้องการให้เด็กอยู่กับที่ ต้องบอกเด็ก เด็กก็เรียนรู้ได้ในเรื่องของการรอคอย และการอยู่ในบริเวณที่กำหนด ประสบการณ์เป็นส่วนเพิ่มพูนการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมาก ถ้าต้องการให้เด็กเรียนรู้ต้องให้เด็กได้สัมผัส จับต้องสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ ต้องให้เด็กเห็นโลกและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เด็กควรได้รู้จักต้นไม้ ภูเขา ผลไม้ และสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริงรอบตัวเขา เพื่อสร้างความเข้าใจธรรมชาติและสะสมข้อมูลไว้เป็นฐานความรู้ในโอกาสต่อไป

วิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2543, น. 74) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสามารถในการเรียนรู้ ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ การมอง การฟัง การดม การชิมและการสัมผัส นำไปเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก เป็นการกระตุ้นและตอบสนองความสนใจของเด็กด้วยการให้เด็กสำรวจ ลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการรับรู้ความเข้าใจและความคิดรวบยอดนำไปสู่การพัฒนาสติปัญญา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 16) กล่าวว่า การเรียนรู้ในช่วงวัย 0 - 6 ปี ถือได้ว่าเป็นโอกาสทองของการเรียนรู้ เพราะวัยนี้สมองจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ 3 ปีแรก สมองของเด็กมีการเปลี่ยนแปลงทั้งปริมาณเส้นใยสมองและจุดเชื่อมต่อ สารเคมีในสมอง รวมทั้งรอยหยักที่พื้นผิวสมองซึ่งล้วนส่งผลต่อสติปัญญาและความฉลาดของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาได้รับการกระตุ้น ด้วยวิธีที่ถูกต้องแล้วจะช่วยพัฒนาเซลล์สมอง เจตคติต่อการเรียนรู้ และวางพื้นฐานของการเรียน ช่วยให้ทักษะการเรียนรู้พัฒนาไปได้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ เด็กวัยนี้ชอบเคลื่อนไหว สัมผัส เป็นวัยที่ชอบใช้มือ ใช้เท้า เด็กชอบกิจกรรมการเล่นและการออกกำลังกาย เด็กชอบปั้นดิน ถอนหญ้า ปลูกต้นไม้ ฯลฯ เด็กเล่นและทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปพร้อมกัน วัยนี้การเล่นคือการเรียน เด็กในวัย 0 - 6 ปี เป็นวัยชีวิตที่คิดฝันจินตนาการ เป็นวัยแห่งการสัมผัสความปรารถนาที่จะเรียนรู้ สื่อสาร เล่นร่วมกับผู้อื่น เป็นวัยเริ่มแรกที่จะวางรากฐานของชีวิต ช่างหน้าว่าจะพัฒนาได้ดีเพียงใด แหล่งการเรียนรู้ในช่วง 0 - 6 ปี ที่สำคัญที่สุด คือ ครอบครัว ได้แก่

พ่อแม่ และบุคคลในครอบครัว ฉะนั้นการเตรียมการศึกษาสำหรับพ่อแม่ในฐานะเป็นครูคนแรกของลูก จึงมีความสำคัญ ควบคู่ไปกับการสอนเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการสัมผัส
2. กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหาจนเกิดประสบการณ์ตรง
3. กระบวนการบ่มเพาะคุณธรรมและลักษณะนิสัย
4. กระบวนการส่งเสริมความสามารถ ความถนัด ความสนใจ
5. กระบวนการเสริมทักษะและความใฝ่รู้ เพื่อเรียนและสร้างความรู้ได้เองตลอดชีวิต

รุ่ง แก้วแดง (2542, น. 80-82) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กในช่วงปฐมวัย ถือได้ว่าเป็นวัยทองของการเรียนรู้ เพราะวัยนี้สมองจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนา และการกระตุ้นในทิศทางที่ถูกต้องแล้ว เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สามารถปลูกฝังทักษะต่าง ๆ ได้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม รวมทั้งการศึกษาเรื่องคุณธรรมจริยธรรม

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543, น. 18-19) กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย คือเกิดจากการซึมซับ ผสมผสาน สารสนเทศ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับแล้วบันทึกไว้ในสมองเป็นความจำ ถ้าประสบการณ์หรือข้อความรู้ใหม่ที่ได้รับนั้นสอดคล้องกับข้อมูลความรู้หรือประสบการณ์ที่มีเดิมในสมองจะทำให้การเรียนรู้เรื่องใหม่ ที่ได้รับนั้นเร็วขึ้น เกิดการจดจำได้นานยิ่งขึ้น ถ้าได้คิด ได้กระทำ ได้สัมผัสด้วยมือตนเองด้วยแล้วยิ่งเป็นการกระตุ้นใสมองให้เกิดความงอกงาม ซึ่งหมายความว่าความสามารถของการส่งถ่ายกระแสประสาทระหว่างใสมองให้ไปรวดเร็วขึ้น ทำให้เกิดการคิด การจำและการเรียนที่มีประสิทธิภาพ

หลักการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

ภรณ์ คุรุรัตน์ และวราภรณ์ รักสกุลไทย (2543, น. 4-5) ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4 ประการคือ หลักการเรียนรู้ (Principles of learning) บทบาทครู (Teacher role) บทบาทเด็ก (Student role) และการจัดสภาพการเรียนรู้ (Learning environment) สรุปได้ดังนี้

1. มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้โดยอาศัยสภาพจริงที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมของเด็ก
2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก (Developmentally appropriate curriculum)
3. บูรณาการเนื้อหา กิจกรรม และทักษะการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงพื้นฐานประสบการณ์ของเด็กและขยายความคิดอย่างต่อเนื่องค่อยเป็นค่อยไป มีความหมายและมีความสัมพันธ์กัน
4. ให้โอกาสเด็กสัมผัส ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Manipulation)

5. ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และครูโดยทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิด และได้รับตัวทางสังคม (interaction and communication)
6. ให้เด็กมีโอกาสเลือกคิด ตัดสินใจในการกิจกรรม โดยมีผู้ใหญ่ให้กำลังใจสนับสนุน (adult support)
7. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เด็กมีความคิดอิสระและสนับสนุนความคิดริเริ่ม (Child initiate atmosphere)
8. เสริมสร้างความรู้สึกภูมิใจในการทำกิจกรรมและความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง (self – esteem)
9. ติดตามสังเกตเด็ก สะท้อนข้อมูลจากการสังเกตและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment)
10. ปรับเปลี่ยนบทบาทครูในฐานะผู้สอนมาเป็นผู้สังเกต (observer) ผู้เรียนรู้ (learner) และผู้อำนวยการเรียนรู้ (facilitator)
11. ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับบทบาทของพ่อแม่ และสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็ก (parents as teacher and partners)

กรมวิชาการ (2540, น. 23-24) ได้กล่าวถึงหลักการจัดประสบการณ์ หลักการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน จึงควรจัดกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเลือกตามความสนใจ
2. กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองตามความเหมาะสม
3. กิจกรรมที่จัดควรมีความสมดุล คือ ให้มีทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่เด็กและครูริเริ่ม
4. ระยะเวลาที่จัดควรเหมาะสมกับวัยมีการยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ขวบ มีความสนใจสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที

วัย 5 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 15 นาที

5. กิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กมีโอกาสสังเกต สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ๆ และผู้ใหญ่

จากหลักการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ดังกล่าว กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น. 24-44) จึงได้เสนอกิจกรรมหลักสำหรับเด็กปฐมวัยเป็น 6 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมเสรี

กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และเกมการศึกษา ซึ่งกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมนี้ สามารถนำจัดลงในตารางกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมในแต่ละวันให้ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านไปพร้อม ๆ กันอย่างเหมาะสม โดยไม่เน้นหนักไปที่พัฒนาการด้านใดด้านหนึ่ง กิจกรรมมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่สงบ และกิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด และกิจกรรมที่ผ่อนคลาย กิจกรรมกลุ่มใหญ่ และกิจกรรมกลุ่มย่อยไม่ควรใช้เวลานานเกิน 20 นาที ส่วนกิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเสรีควรใช้เวลา 30 – 60 นาที นอกจากนี้กิจวัตรประจำวันควรพัฒนาลักษณะนิสัยและทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวันด้วย

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, น. 115) พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. มีส่วนในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบในการกำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับครูและเด็ก
2. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
3. เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
5. อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้าน ต่าง ๆ ของเด็ก
6. ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและเกี่ยวข้อง
7. เป็นแบบอย่างที่มีทั้งในด้านการปฏิบัติตนในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีคุณธรรม นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
8. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545, น. 75) กล่าวถึงภารกิจที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องทำร่วมกับครู ดังนี้

1. พัฒนาและร่วมกันปฏิบัติ เพื่อการส่งเสริมทักษะการช่วยเหลือตนเองให้กับเด็ก
2. ร่วมกันคิด และพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก
3. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและปัญหาที่ต้องการแก้ไข

อภิญา เวชยชัย (2544, น. 41-46) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ในระดับปฏิบัติ ซึ่งมีบทบาทที่น่าสนใจดังนี้

1. บทบาทในการเป็นครูร่วมสอน (Co - Instructor)

การที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าไปเป็นครูร่วมสอน มีสาระสำคัญมากกว่าการเป็นอาสาสมัครช่วยสอนทั่วไปเพราะเป็นการเปลี่ยนบทบาทพ่อแม่ ผู้ปกครองมาเป็นครูการดำเนินงานตามนักวิชาชีพครู นักการศึกษาเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะการทำกิจกรรมร่วมกัน บทบาทนี้ยกระดับการทำงานของครูและพ่อแม่ ผู้ปกครองในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วน (Partnership) มากขึ้น ผู้ปกครองมีโอกาสกำหนดโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่นได้มากขึ้น

2. บทบาทในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่เด็กหรือกลุ่มพ่อแม่ด้วยกัน

พ่อแม่ผู้ปกครองมีความหลากหลายและมีประสบการณ์แตกต่างในด้านอาชีพต่าง ๆ มีหน้าที่การงาน ความรู้ความชำนาญเฉพาะ การที่พ่อแม่ ผู้ปกครองซึ่งมีความรู้เฉพาะด้าน มาร่วมให้ข้อมูลเพิ่มเติม จะช่วยครูในการสร้างหลักสูตรที่มีความลึกซึ้งขึ้น

3. บทบาทในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่เด็กหรือกลุ่มพ่อแม่กัน

การจัดกิจกรรมให้แก่เด็กได้ทำงานร่วม คิดร่วม ตัดสินใจร่วมเป็นอีกบทบาทที่พ่อแม่มีโอกาสเข้าร่วมและสร้างสรรค์ได้มาก อาจจะเป็นในรูปแบบของค่าย การทำโครงการบางอย่างร่วมกัน เป็นรูปแบบของการสร้างสัมพันธภาพที่ไม่เป็นทางการ และไม่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน เอาชนะ แต่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ

4. บทบาทในการเยี่ยมบ้าน/การช่วยเหลือครอบครัวที่มีลักษณะพิเศษ

ครอบครัวแต่ละครอบครัวมีความเข้มแข็งอ่อนแอไม่เท่ากัน ครอบครัวที่อ่อนแออาจมีลักษณะชั่วคราว เช่น อยู่ในภาวะที่ครอบครัวกำลังเผชิญปัญหา เป็นอีกบทบาทหนึ่งที่จะระดมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถดำเนินการช่วยเหลือได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง

5. บทบาทในการช่งงาน/สนับสนุนงานในห้องสมุด

ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่มีกจะมีความต้องการการสนับสนุนและช่วยเหลืออยู่เสมอ ความต้องการนั้นเป็นได้ทั้งในด้านเงินเพื่อจัดหาหนังสือเพิ่มเติม อาสาสมัครช่วยซ่อมแซม ดังนั้นการที่ผู้ปกครองจะมาช่วยงานในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ จึงเป็นงานที่น่าสนใจอย่างยิ่ง และยังสามารดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมออีกด้วย

6. บทบาทในการจัดทำข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับทางโรงเรียน

ปัจจุบันการดำเนินงานของโรงเรียนจำเป็นประโยชน์กับทางโรงเรียนทรัพยากรภายนอกมากมาย แต่ความร่วมมือดังกล่าวอาจอยู่ในแวดวงจำกัดเพราะแต่ละโรงเรียนต่างก็มีทรัพยากรเฉพาะเรื่อง เฉพาะด้าน การที่พ่อแม่ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนจะติดต่อ

ขอความร่วมมือได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งของความช่วยเหลือที่จำเป็น และเป็นการขยายวงในเรื่องของความร่วมมือให้กว้างขวางมากขึ้น

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542, น. 16-17) ได้กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่และผู้ปกครองในการส่งเสริมลูกของตนดังนี้

1. ผู้ปกครองต้องช่วยพัฒนาเด็ก คอยดูแลช่วยให้เด็กได้ช่วยตนเองมีความสามารถในการแสดงออก ผู้ปกครองต้องรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กสนุกกับพัฒนาเด็กแต่ละช่วงวัย
2. การให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน จึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแต่ละช่วงวัย
3. การสื่อสารกับเด็ก ซึ่งผู้ปกครองอาจใช้เครื่องมือสื่อสารทางภาษาเพื่อช่วยให้เด็กสนุกกับการเรียนรู้
4. บทบาทในการจัดประสบการณ์ที่สำคัญให้กับเด็ก ผู้ปกครองต้องรู้ถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมประจำวันในบ้านให้กับเด็กเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ฝึกการแก้ปัญหา รวมไปถึงการให้ประสบการณ์ทางสังคม เช่น การทำอาหาร การจับคู่ถุงเท้า
5. ทักษะในการสังเกตจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กได้ลึกซึ้ง และเป็นแนวทางในการช่วยเหลือหรือส่งเสริมเด็กให้พัฒนาได้ต่อไปในฐานะผู้ช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของเด็ก

สรุปได้ว่าผู้ปกครองควรมีหน้าที่และบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กได้รู้จักคิด รู้จักแสวงหาความรู้จากสิ่งรอบตัว เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ต่อการเรียน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียน การให้ความรู้เพิ่มเติมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการเรียนและประสบผลสำเร็จในการเรียน

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 289/4 หมู่ 5 ตำบลสระแก้ว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่รับผิดชอบ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน และอำเภอชุมตาบง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับ นโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ และกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัดการและพัฒนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มีมอบหมาย

ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ใช้การขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพโดยผ่านคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่เสริม สอดคล้องร้อยรัดกันในแต่ละด้านของการบริหารจัดการศึกษา

การดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และนิเทศการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งกันและกันโดยที่คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และนิเทศการศึกษาจะมีบทบาท หน้าที่ในการกำกับ ดูแล เรื่องการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษา การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา การประสาน การระดมทรัพยากร การประสาน ส่งเสริม

สนับสนุนการจัดการศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ การรายงาน เช่น พบว่าสถานศึกษามีจุดเด่นอะไร และจุดใดที่ควรพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับใด เป็นต้น ได้นำเสนอข้อมูลเชิงพัฒนาต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาเป็นรูปธรรม ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล เช่น การบริหารอัตรากำลัง สถานศึกษามีอัตรากำลังไม่เพียงพอส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนอย่างมาก หรือครูที่สามารถพัฒนาตนเองและจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น หรือมีข้อมูลเกี่ยวกับข้าราชการครูที่กระทำผิดทางวินัย หรือกระทำความดีที่สมควรได้รับการยกย่อง เป็นต้น มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคล การส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการเลื่อนวิทยฐานะ การจัดสวัสดิการ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงระบบการบริหารจัดการและระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สัมพันธ์กับระบบการบริหารงานบุคคลให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมของเขตพื้นที่การศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความเป็นองค์รวม และเกิดการมีส่วนร่วมกับทุกกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และนิเทศการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ “ผู้เชื่อมโยง” ระหว่างคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และนิเทศการศึกษาในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ หรือประธานกรรมการ ดังนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงเป็นผู้ประสานการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อคิดความเห็น และมติของคณะกรรมการเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ประสาน สอดคล้องกัน ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและร้อยรัดกันอย่างเป็นองค์รวม

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 141 โรงเรียน 4 สาขา มีครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 1,153 คน นักเรียน จำนวน 21,204 คน ดังรายละเอียด

ตาราง 2 แสดงจำนวนโรงเรียนที่รับผิดชอบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 5 อำเภอ

เขตพื้นที่	จำนวนโรงเรียน			รวม
	ภาครัฐ		ภาคเอกชน	
	ร.ร.	สาขา		
อำเภอบรรพตพิสัย	50	-	-	50
อำเภอลาดยาว	48	-	-	48
อำเภอแม่วงก์	28	4	-	32
อำเภอแม่เปิน	6	-	-	6
อำเภอชุมตาบง	9	-	-	9
รวมทั้งสิ้น	141	4	-	145

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กวิน เสือสกุล (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมจัดศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่บ้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเพื่อเตรียมพร้อมความพร้อม ได้แก่ การจัดหาอาหารหรือการให้อาหารเสริมเพื่อเตรียมพร้อมด้านร่างกายให้นักเรียน การจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศอยู่ร่วมกัน การให้กำลังใจ และการแสดงความสนใจและชมเชย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และ 2. ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่บ้าน ได้แก่ การดูแลให้นักเรียนทำการบ้าน การทำกิจกรรมร่วมกันกับครอบครัว การตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียน ให้คำแนะนำในการทำงานหรือการแบ่งเวลาการเรียน และการสอนให้นักเรียนช่วยเหลือตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45

วราภรณ์ นิลประพันธ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของบุตร โรงเรียนนิลประพันธ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของบุตรด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด มี 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ และด้านสังคม สำหรับด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

สุภาภรณ์ สุวรรณศรีนนท์ (2549) ได้ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฐมวัย

ใน 4 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายด้านมีปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังพบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยรวมและรายด้านทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความสัมพันธ์กันทางลบ

กรองกาญจน์ เขียวชัยวชิรากุล (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ในภาพรวม เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ตามสภาพของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และลักษณะของอาชีพ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามระดับความคิดเห็นจากมากไปน้อย คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเลี้ยงดูลูก ด้านการเรียนของเด็กที่บ้าน ด้านความร่วมมือกับชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการเป็นอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ สูงกว่าผู้ปกครองเพศหญิง และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์สูงกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่ลักษณะอาชีพมีรายได้ประจำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์สูงกว่าผู้ปกครองที่ลักษณะอาชีพที่รายได้ไม่แน่นอน และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการสรุปปัญหาอุปสรรค พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาเพียงพอในการอบรมเลี้ยงดู ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและได้รับข่าวสารจากทางโรงเรียนน้อย และมีข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายและส่งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้น และควรมีการจัดกิจกรรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์เพื่อให้ผู้ปกครองที่ทำงานประจำได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น

ชนิษฐา เปรมพงษ์ (2550) ได้ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตร โรงเรียนเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า ผลการวิจัยพบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่โรงเรียนจัดขึ้นนั้นผู้ปกครองเข้าร่วมการปฐมนิเทศมากที่สุด รองลงมาเป็นการร่วมกิจกรรมกีฬา และกิจกรรมการเสริมสร้างสุขภาพนักเรียนการสอนของโรงเรียนน้อยที่สุด และการได้รับความรู้จากการอบรม พบว่าผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับนโยบายการเรียนการสอนของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และการเลือกซื้อของเล่นสำหรับเด็กน้อยที่สุด และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่าผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายและเล่นมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม พบว่าผู้ปกครองได้ส่งเสริมให้เด็กมีวินัยในตนเองมากที่สุด และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่าผู้ปกครองสนใจในการอ่านและเขียนของลูกมากที่สุด

รัตนา กิจเกื้อกุล (2550) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอารมณ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ปกครองที่สถานภาพแตกต่างกัน ด้านความสัมพันธ์กับเด็ก มีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผู้ปกครองที่มีสถานภาพแตกต่างกัน จำนวนบุตร มีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สุภาวินี ปลายบัว (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2) ศึกษาระดับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองนักเรียนในระดับปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม ด้านการประชุมผู้ปกครอง ด้านการให้การปรึกษา ด้านห้องสมุดสำหรับผู้ปกครอง ด้านการเยี่ยมบ้าน และความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-สังคม ด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การให้ความรู้ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน ของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าที่มีค่าสูงสุดคือ การฝึกอบรม และการประชุมผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก 2) ความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้านของผู้ปกครองในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวกทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาวิตรี พังงา และ จุไรพร รอดเชื้อ (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กในโรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็ก แบ่งเป็น 4 รูปแบบ คือแบบประชาธิปไตย การเป็นแบบอย่าง รักสนับสนุน และการใช้เหตุผล 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู กลุ่มประชากร คือผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร จำนวน 219 คนผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวม ผู้ปกครองมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติเป็นประจำ ทั้ง 4 รูปแบบ ในส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ควรปฏิบัติเป็นลำดับแรก คือ การใช้เหตุผลและประชาธิปไตย รองลงมาคือการเป็นแบบอย่าง และรักสนับสนุนตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่าการศึกษาและลักษณะครอบครัวของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นันทรัตน์ เกตุพงษ์พันธ์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม 2) เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินการ ด้านการวางแผน ด้านการแสวงหาทรัพยากร และด้านการประเมิน 2) ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำแนกตามเพศ ระดับ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน แต่ละด้านควรดำเนินการ ดังนี้ ด้านการวางแผน ควรจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจถึงการจัดทำแผนและการจัดตั้งงบประมาณประจำปี ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบ จัดเวทีประชาคม เพื่อให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นร่วมกันค้นหาสาเหตุและปัญหาคุณภาพ

การศึกษา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยการลงประชามติ ด้านการแสวงหาทรัพยากร ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งเสริมสวัสดิการของนักเรียนและครู มีส่วนร่วมระดมทรัพยากรทั้งด้านคน การเงิน วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์และการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีการศึกษาดูงาน ด้านการดำเนินการ ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนและทุกงานที่เกี่ยวกับปฐมวัย และด้านการประเมินผล ควรให้มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม และควรประเมินผลเพื่อประกาศเกียรติคุณผลงานดีเด่นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

ณัฐพงษ์ หน่วงเกษม (2563) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถทางอารมณ์และสังคมแก่เด็กวัยอนุบาล โรงเรียนนานาชาติมีสุข กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถทางอารมณ์และสังคมของเด็กอนุบาล ใน 4 ด้าน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อม การสื่อสาร การอบรมสั่งสอน และการพัฒนาตนเอง ผลวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถทางอารมณ์และสังคมแก่เด็กอนุบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ การอบรมสั่งสอน การสื่อสาร และการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ

นันทิยา น้อยจันทร์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเพื่อ พัฒนา แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 และ 2 ปีการศึกษา 2561 สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเลือกจากผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง แบบบันทึกสนทนา กลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.51, S.D.= .768) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองใน การเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D.= .819) รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D.= .822) และ ระดับการให้ความรู้ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.98, S.D.= .845) ส่วนที่น้อยที่สุด

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = .654) แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ความรู้ด้านการเลี้ยงดู ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านการสื่อสาร และด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผลการวิจัยต้องประกอบแนวทางให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็น 4P Model ดังนี้ P1-การวางแผน สำรวจความต้องการจำเป็น กำหนดเนื้อหาสาระ และวิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง P2-การมีส่วนร่วม (Participation) การจัดประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน P3-ปฏิบัติการให้ความรู้ (Practice of Education) ดำเนินการจัดการให้ความรู้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จัดทำเอกสารความรู้ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ การจัดโครงการอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ด้านการเลี้ยงดู การศึกษาดูงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง P4-การติดตามการดำเนินงาน (Pay-Attention) ติดตามประเมินผลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล

ฉันทย์ สุภาแสน (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านอาสาสมัคร และด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง 2) ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองพบว่า โรงเรียนควรมีการสื่อสารกันมากขึ้นที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อความรวดเร็ว สะดวก ควรมีการจัดประชุม ฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจร่วมกับโรงเรียนควรจัดทำกิจกรรมอบรมครู บุคลากรในโรงเรียนให้รับทราบ และมีความเข้าใจนโยบายของโรงเรียน

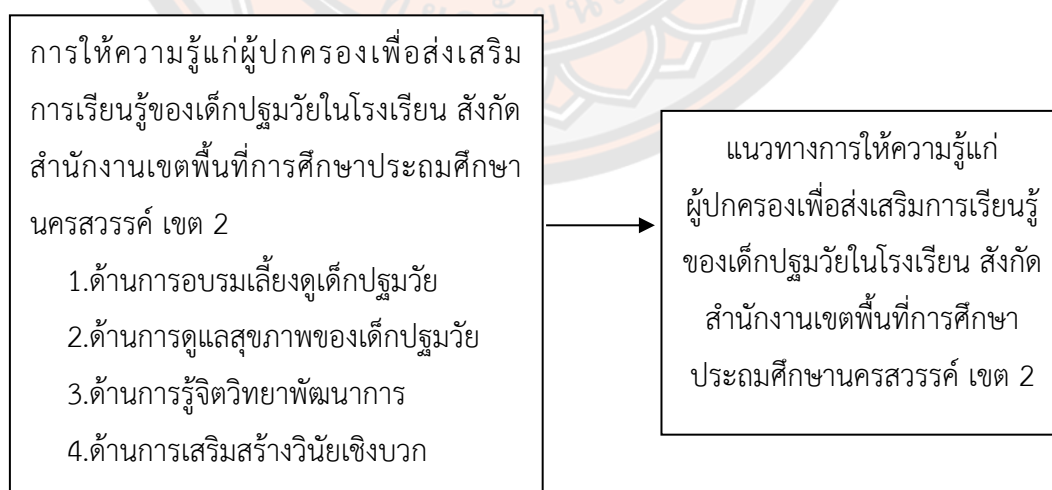
ปราการ เกิดมีสุข (2564) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดปุณณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและ 2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดปุณณาวาส

เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดปุณณवास โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าจากมากไปน้อย ตามลำดับดังนี้คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก ด้านคุณภาพของเด็ก และด้านบริหารการจัดการศูนย์เด็กเล็ก และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้นำชุมชนควรให้ภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียน จะทำให้การบริหารจัดการศึกษามีการพัฒนาได้ดีขึ้นเพื่อการบรรลุเป้าหมายเพื่อประสบความสำเร็จ

Tyree (1986, pp. 11-82) ได้ศึกษาถึงการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอายุ 3-5 ปี ในด้านพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ สังคม และการเคลื่อนไหวร่างกาย พบว่า ผู้ปกครองได้รับความรู้จะส่งผลดีต่อวิธีการในการแก้ปัญหาเด็กมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่ได้รับความรู้ การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการแบ่งประเภททักษะของผู้ปกครองด้วยวิธีการของบลูม (Bloom) คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย อันเป็นรากฐานในการกำหนดโครงการการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 161 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 118 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (สถิรพร เขาวนชัย, 2561, น. 62) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratied random sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนปฐมวัยในแต่ละอำเภอ ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ดังแสดงตาราง 2

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บรรพตพิสัย	57	42
ลาดยาว	56	41
แม่วงก์	28	21
แม่เปิน	8	6
ชุมตาบง	12	8
รวมทั้งสิ้น	161	118

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบและแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 26 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการรู้จักวิทยาพัฒนาการ จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก จำนวน 7 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2. สังเคราะห์การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

3.2 ด้านดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย

3.3 ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ

3.4 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

4. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอธัชย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหาร วิทยาลัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนงค์นารถ ยิ้มช้าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

6.3 นางรัชญา นิ้มยี่สุน์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
  - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
  - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

7. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ในการวัด (Index) จากนั้นเลือกข้อคำถามเฉพาะที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 มาใช้ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 (รายละเอียดของการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก หน้า 98)

8. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

9. นำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของคอนบัค (Cronbach) พบว่า มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

- 10. นำข้อมูลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาภายในสังกัด

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและประสานขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จำนวน 118 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ย การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 กำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

ค่าเฉลี่ย	4.51 -5.00	หมายถึง มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 -4.50	หมายถึง มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 -3.50	หมายถึง มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 -2.50	หมายถึง มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 -1.50	หมายถึง มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 4 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่ บุคคลที่คุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์การทำงาน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการหรือสูงกว่า จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1. นางสาวสุรรัตน์ โตเขียว ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศึกษานิเทศก์จังหวัด นครสวรรค์

1.2. นางสาวอัมพร สินทร์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

2. ครูปฐมวัยที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านการศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษา มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่งวิทยฐานะ ชำนาญการหรือสูงกว่า และมีผลงานเชิงประจักษ์ด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน ได้แก่

2.1. นางศรีรัตน์ หาญวังม่วง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาล บรรพตพิสัย(วัดส้มเสี้ยว) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

2.2 นางสาวอารีรักษ์ รัชชัญญการ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลลาดยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure or Guided Interviews) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย
3. ด้านการรู้จักตีความพัฒนาการ
4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1

3. นำประเด็นที่ได้จากผลการวิจัยในข้อที่ 1 มากำหนดกรอบคำถาม โดยเลือกเฉพาะประเด็นในภาพรวมรายด้านทุกด้านของข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์

4. ร่างข้อคำถามแบบสัมภาษณ์แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ
6. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน เวลา และสถานที่ ในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล

ตาราง 4 แสดงวันเวลาและสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่
1	นางสาวสุรรัตน์ โตเขียว	10 มกราคม 2566	16.00 น.	ศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
2	นางสาวอัมพร สินทร์	13 มกราคม 2566	16.00 น.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
3	นางศรีรัตน์ หาญวังม่วง	6 มกราคม 2566	15.30 น.	โรงเรียนอนุบาลบรรพตพิสัย(วัดส้มเสี้ยว)
4	นางสาวอารีรักษ์ รักษ์ธัญการ	16 มกราคม 2566	16.00 น.	โรงเรียนอนุบาลลาดยาว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดกระทำกับข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเพศ วุฒิการศึกษา และ
ประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n = 118)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	2	1.70
1.2 หญิง	116	98.30
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 สาขาการศึกษาปฐมวัย/อนุบาลศึกษา	101	85.60
2.2 สาขาวิชาอื่น ๆ	17	14.40
3. ประสบการณ์การทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	27	22.90
3.2 5 - 10 ปี	49	41.50
3.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	42	35.60
รวม	118	100.00

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 และเพศหญิง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 98.30

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนปฐมวัย มีวุฒิการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย/อนุบาลศึกษา จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 85.60 และมีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวม

รายการ	(n=118)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	4.19	0.44	มาก	4
2. ด้านดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย	4.52	0.34	มากที่สุด	1
3. ด้านการรู้จักตีพิมพ์พัฒนาการ	4.50	0.34	มาก	2
4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก	4.41	0.41	มาก	3
รวม	4.40	0.29	มาก	-

จากตาราง 6 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) รองลงมา คือ ด้านการรู้จักตีพิมพ์พัฒนาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

รายการ	(n=118)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กปฐมวัย	4.32	0.74	มาก	3
2. การสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็กปฐมวัย	4.38	0.51	มาก	2
3. การใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัย	3.60	1.33	มาก	5
4. การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย	4.45	0.65	มาก	1
5. การวางแผนอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย	4.20	0.71	มาก	4
รวม	4.19	0.44	มาก	-

จากตาราง 7 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย

รายการ	(n=118)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย	4.61	0.52	มากที่สุด	1
2. การเลือกรับประทานอาหารและการมีสุขนิสัยที่ดี	4.56	0.56	มากที่สุด	2
3. การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย	4.41	0.62	มาก	5
4. การเล่นและการออกกำลังกายของเด็กปฐมวัย	4.53	0.55	มากที่สุด	3
5. การพักผ่อนที่เพียงพอสำหรับเด็กปฐมวัย	4.51	0.60	มากที่สุด	4
รวม	4.52	0.34	มากที่สุด	-

จากตาราง 8 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61) รองลงมา คือ การเลือกรับประทานอาหารและการมีสุขนิสัยที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ

รายการ	(n=118)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย	4.42	0.60	มาก	7
2. การส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ	4.64	0.56	มากที่สุด	1
3. การสื่อสารและการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย	4.50	0.58	มาก	5
4. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กปฐมวัย	4.60	0.49	มากที่สุด	2
5. การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์	4.42	0.63	มาก	7
6. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย	4.52	0.60	มากที่สุด	4
7. การตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กอย่างเพียงพอ	4.49	0.55	มาก	6
8. การรู้เท่าทันอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัย	4.31	0.62	มาก	9
9. การสอนให้เด็กรู้จักการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น และอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น	4.55	0.52	มากที่สุด	3
รวม	4.50	0.34	มาก	-

จากตาราง 9 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64) รองลงมา คือ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้เท่าทันอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

รายการ	(n=118)		อันดับ	ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักการช่วยเหลือตนเอง อย่างง่าย ๆ	4.69	0.55	มากที่สุด	1
2. การสื่อสารและการสร้างกติการ่วมกัน	4.53	0.55	มากที่สุด	3
3. การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	3.77	1.24	มาก	7
4. การชมเชยและการลงโทษที่เหมาะสม	4.44	0.62	มาก	5
5. การสอนให้รู้จักการควบคุมตนเอง	4.35	0.65	มาก	6
6. การปลูกฝังให้มีวินัยในตนเอง	4.62	0.54	มากที่สุด	2
7. การใช้คำพูดเชิงบวก	4.46	0.61	มาก	4
รวม	4.41	0.41	มาก	-

จากตาราง 10 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักการช่วยเหลือตนเองอย่างง่าย ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ การปลูกฝังให้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 2) ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย 3) ด้านการรู้จักวิทยาพัฒนาการ และ 4) ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก สามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างไร เพื่อให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องในเรื่องการใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.1 ครูมีการจัดทำข่าวสารประจำสัปดาห์ เรื่องน่ารู้สำหรับผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมหรือแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้หรือแก้ไขพฤติกรรมให้แก่เด็กที่บ้าน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจและร่วมกันพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูสามารถให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ข้อมูลน่ารู้ โดยอาจจัดทำเป็นวารสารข่าวสารก็ได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ครูอาจจะจัดทำเป็นวารสารข่าวให้ความรู้กับผู้ปกครอง เพราะเดี๋ยวนี้การจัดทำวารสารหน้าเดียวค่อนข้างน่าสนใจและสวยงาม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

...ครูอาจจะให้ความรู้ทั้งการพูดคุยและทำเป็นเอกสารให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แต่ทำให้น่าสนใจ ดูแล้วไม่น่าเบื่อหรือเข้าใจยากเกินไป

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

1.2 สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดที่สำคัญ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุย แลกเปลี่ยน และทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนควรจัดการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพราะการประชุมจะช่วยให้ครูกับผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...กิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ครูกับผู้ปกครองได้สื่อสารกัน ซึ่งอาจจะจัดทั้งแบบรวม และแยกห้องเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

...ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง ชี้แจง แจ้งข่าวสาร และให้ครูประจำชั้นได้พูดคุยกับพ่อแม่ผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

1.3 ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ทำให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ ได้ติดตามปัญหาโดยตรง ซึ่ง ทำให้เข้าใจถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริง และสามารถให้คำแนะนำหรือข้อมูลได้ตรงประเด็นมากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...การเยี่ยมบ้านก็เป็นอีกทางหนึ่ง และทำให้เห็นความเป็นอยู่ที่แท้จริงของนักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ผู้บริหารอาจจะให้ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนภาคเรียนละครั้ง เพื่อดูแล ติดตามนักเรียนที่บ้าน และครูจะได้ชี้แจงหรือแนะนำการอบรมเลี้ยงดูเวลาเด็กอยู่ที่บ้านได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูอาจจะไปเยี่ยมบ้านนักเรียน และใช้โอกาสนี้ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

1.4 สถานศึกษาเชิงวิทยากรหรือองค์กรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนอาจจะจัดกิจกรรมและเชิงวิทยากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เช่น แพทย์เฉพาะทาง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...เชิญบุคคลภายนอก หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาให้ความรู้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...เชิงวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างไรในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย เพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

2.1 ป้ายนิเทศให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งสามารถจัดได้บริเวณหน้าชั้นเรียนทุกห้อง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถศึกษาหาความรู้ได้ง่าย

...ควรจัดป้ายนิเทศให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อาจจะหน้าชั้นเรียนหรือตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...คุณครูสามารถจัดป้ายหรือบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูควรจัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยจัดทำให้น่าสนใจเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถอ่านได้ง่าย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

2.2 การจัดนิทรรศการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง

...ครูอาจจะจัดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในรูปแบบของนิทรรศการได้ เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...การจัดนิทรรศการก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ที่สามารถทำได้ในระยะเวลาสั้น ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

...โรงเรียนและครูอาจจะจัดนิทรรศการให้ความรู้ในแต่ละภาคเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

2.3 การจัดมุมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ และข่าวสารสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย

...คุณครูจัดมุมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง โดยอาจจะจัดเป็นมุมเล็ก ๆ ให้ผู้ปกครองเข้ามาศึกษาได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้หรือมุมๆ หนึ่งในการเผยแพร่ความรู้ให้ผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูจัดสถานที่หรือมุม หรือแหล่งเรียนรู้เล็ก ๆ สำหรับผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

2.4 ครูต้องเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย

...คุณครูต้องเป็นผู้กระตุ้นหรือแนะนำการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้กับผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...พ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ก็จะมองว่าครูเป็นที่ปรึกษาให้เขาได้ เพราะฉะนั้นครูเองก็ต้องพร้อมที่จะชี้แนะให้คำปรึกษาที่ถูกต้องให้กับผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูจะต้องทำหน้าที่เหมือนเป็นที่ปรึกษาในการให้ความรู้และให้พ่อแม่ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยต่อเด็ก โดยเฉพาะครูประจำชั้นที่มีความรู้จักคุ้นเคยกับเด็ก และผู้ปกครองเป็นอย่างดี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

2.5 ผู้บริหารและครูจัดให้มีการบริการสารสนเทศ โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารความรู้ แผ่นพับ สมุดเล่มเล็กเผยแพร่แก่ผู้ปกครอง และใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย เพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง

...ผู้บริหารควรจัดให้มีบริการเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ปกครอง โดยอาจจะทำในรูปแบบแผ่นพับ เหมือนกับโรงพยาบาลหรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดทำ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ครูอาจจัดทำเอกสารให้ความรู้แบบออนไลน์ เพื่อความสะดวกในรับข่าวสารของผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูจัดให้มีสารสนเทศในการให้ความรู้ผู้ปกครองในรูปแบบต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ ที่เห็นกันบ่อย ๆ ก็จะเป็นแผ่นพับ ใบปลิว ซึ่งตรงนี้ผู้บริหารเองก็ต้องให้การสนับสนุน และเห็นความสำคัญของผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

3. ด้านการรู้จักตีพยาพัฒนาการ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างไร เพื่อให้เข้าใจรู้เท่าทันอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.1 การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเสนอปัญหา แนวทางแก้ไขได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นนานาทัศนะจากผู้อื่น ได้รับรู้และวิจารณ์ ซึ่งกันและกันทำให้เกิดแนวคิดที่กว้างขวาง และได้ข้อสรุปที่ชัดเจน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน โดยใช้เวลานั้นๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...การสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันจะช่วยให้ผู้ปกครองมีแนวทางที่หลากหลาย และเลือกใช้ได้เหมาะสมมากขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

...การพูดคุยกันถึงปัญหาที่แท้จริง และหาแนวทางรับมือร่วมกัน จะช่วยให้ผู้ปกครองรับมือและจัดการกับพฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กได้ถูกต้อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

3.2 สถานศึกษาจัดให้มีการอบรมและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม โดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนอาจจะเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้เฉพาะทางมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...จัดทำโครงการพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครองและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...เชิญวิทยากรหรือหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้เพิ่มเติมกับผู้ปกครองที่นอกเหนือจากครู

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

3.3 ครูจัดให้มีการประชุมปรึกษา ระหว่างครูหรือผู้บริหารกับผู้ปกครอง ในการวิเคราะห์และหาแนวทางช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและรับมือกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องเหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูสามารถจัดให้มีการประชุม ปรึกษาหารือกัน เป็นรายบุคคล สำหรับกรณีที่มีปัญหามาก ๆ เพื่อให้แก้ไขได้ถูกจุด

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ครูควรเป็นที่ปรึกษาให้ผู้ปกครอง โดยดูเป็นกรณีไป ถ้าสามารถแนะนำวิธีแก้ปัญหาได้ก็แนะนำให้แกผู้ปกครอง แต่ถ้าเป็นกรณีที่หนักก็ให้แนะนำส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูสามารถจัดประชุมเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลได้ เพื่อให้ความรู้และแนวทางแก้ไขพฤติกรรมให้ผู้ปกครองได้ตรงประเด็นมากขึ้น เพราะจัดเป็นกลุ่มย่อย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างไร เพื่อให้เข้าใจถึงการแสดงความเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

4.1 ครูจัดทำจดหมายข่าวและกิจกรรม ให้ความรู้สำหรับผู้ปกครองในทุกสัปดาห์หรือตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจจัดทำในรูปแบบจดหมายข่าวออนไลน์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วเพื่อนำเสนอข้อมูล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูสามารถจัดทำจดหมายหรือวารสารข่าวให้ผู้ปกครองได้ โดยอาจจะทำเป็นรูปแบบออนไลน์

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...โรงเรียนจัดทำวารสารข่าวและกิจกรรม เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

...คุณครูสามารถจัดทำวารสารแบบออนไลน์ แจ้งข่าวสารหรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครอง เพื่อนำไปใช้พัฒนาเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

4.2 ครูจัดทำโครงการการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนจัดทำโครงการพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเฉพาะเรื่อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ครูจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งจัดแบบครึ่งวันก็ได้ให้ผู้ปกครองได้ประสบการณ์ตรง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...โรงเรียนและครูควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง แต่ให้เน้นไปในทางปฏิบัติมากกว่าบรรยาย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

4.3 ครูให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล ในการช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก เนื่องจากเด็กแต่ละคนก็จะมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน โดยการให้การปรึกษาสามารถทำได้ทั้งที่โรงเรียน บ้าน หรือทางโทรศัพท์ ซึ่งก็แล้วแต่ความสะดวกของผู้ปกครอง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูควรมีการพูดคุยกับผู้ปกครองเป็นรายบุคคล เพราะเด็กแต่ละคนมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ครูควรมีการพูดคุยกับผู้ปกครองเป็นรายบุคคล เพื่อให้ความรู้ผู้ปกครองได้ตรงประเด็น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6 มกราคม 2566)

...การให้ความรู้แบบรายบุคคล หรือเป็นกรณีไป จะช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

4.4 ครูจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น สังเกตชั้นเรียน ร่วมเป็นวิทยากร เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและได้เรียนรู้ลักษณะของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นภาพ เข้าใจและเตรียมรับมือกับพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กปฐมวัยได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองได้เห็นพฤติกรรมของเด็กเวลาอยู่โรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 10 มกราคม 2566)

...ครูอาจจะจัดกิจกรรม แล้วให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะได้เห็นพฤติกรรมเวลาอยู่โรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 มกราคม 2566)

...ครูควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองสัมผัสถึงพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยและหาทางรับมือได้ถูกวิธี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 16 มกราคม 2566)

จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ได้ดังตาราง

ตาราง 11 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการอบรมเลี้ยง
ดูเด็กปฐมวัย

ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องในเรื่องการใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัยได้อย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="783 680 1382 943">1. ครูจัดทำข่าวสารประจำสัปดาห์ เรื่องน่ารู้สำหรับผู้ปกครอง ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้หรือแก้ไขพฤติกรรมให้แก่เด็กที่บ้าน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจและร่วมกันพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน <li data-bbox="783 965 1382 1227">2. ผู้บริหารจัดการให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดที่สำคัญ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุย แลกเปลี่ยน และทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน <li data-bbox="783 1249 1382 1464">3. ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ทำให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ ได้ติดตามปัญหาโดยตรงซึ่ง ทำให้เข้าใจถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริง และสามารถให้คำแนะนำหรือข้อมูลได้ตรงประเด็นมากขึ้น

ตาราง 12 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการดูแล
 สุขภาพของเด็กปฐมวัย

ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย	แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย เพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งสามารถจัดได้บริเวณหน้าชั้นเรียนทุกห้อง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถศึกษาหาความรู้ได้ง่าย 2. ครูจัดนิทรรศการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง 3. ครูจัดมุมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ และข่าวสารสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย 4. ครูต้องเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย 5. ผู้บริหารและครูจัดให้มีการบริการสารสนเทศ โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารความรู้ แผ่นพับ สมุดเล่มเล็ก เผยแพร่แก่ผู้ปกครอง และใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย เพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง

ตาราง 13 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการรู้จิตวิทยา
พัฒนาการ

ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ	แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจรู้เท่าทันอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัยอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดให้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2. ครูจัดให้มีการอบรมและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม โดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3. ครูจัดให้มีการประชุมปรึกษา ระหว่างครูหรือผู้บริหารกับผู้ปกครอง ในการวิเคราะห์และหาแนวทางช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและรับมือกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องเหมาะสม

ตาราง 14 แสดงแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้าง
วินัยเชิงบวก

ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก	แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างไร เพื่อให้เข้าใจถึงการแสดงความเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กปฐมวัยอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูจัดทำจดหมายข่าวและกิจกรรม ให้ความรู้สำหรับผู้ปกครองในทุกสัปดาห์หรือตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจจัดทำในรูปแบบจดหมายข่าวออนไลน์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วต่อนำเสนอข้อมูล 2. ครูจัดทำโครงการการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง 3. ครูให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล ในการช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก เนื่องจากเด็กแต่ละคนก็จะมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน โดยการให้การปรึกษาสามารถทำได้ทั้งที่โรงเรียน บ้าน หรือทางโทรศัพท์ ซึ่งก็แล้วแต่ความสะดวกของผู้ปกครอง 4. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น สังเกตชั้นเรียน ร่วมเป็นวิทยากร เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและได้เรียนรู้ลักษณะของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นภาพ เข้าใจและเตรียมรับมือกับพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กปฐมวัยได้

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการรู้จักพัฒนาการ ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเลือกรับประทานอาหารและการมีสุขนิสัยที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรู้เท่าทันอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักการช่วยเหลือตนเอง อย่างง่ายๆ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การปลูกฝังให้มีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ดังนี้

2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดที่สำคัญ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุย แลกเปลี่ยน และทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และครูผู้สอนปฐมวัยควรจัดทำข่าวสารประจำสัปดาห์ เรื่องน่ารู้สำหรับผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้หรือแก้ไขพฤติกรรมให้แก่เด็กที่บ้าน และให้ผู้ปกครองเข้าใจ และร่วมกันพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน และควรออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ ได้ติดตามปัญหาโดยตรง จะทำให้เข้าใจถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริง และสามารถให้คำแนะนำหรือข้อมูลได้ตรงประเด็นมากขึ้น

2.2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย พบว่า ครูผู้สอนปฐมวัยควรจัดทำป้ายนิเทศ ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งสามารถจัดได้บริเวณหน้าชั้นเรียนทุกห้อง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถศึกษาหาความรู้ได้ง่าย จัดนิทรรศการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และจัดมุมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ และข่าวสารสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม

ที่เหมาะสมและปลอดภัย และผู้บริหารควรส่งเสริมจัดให้มีการบริการสารสนเทศ โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารความรู้ แผ่นพับ สมุดเล่มเล็กเผยแพร่แก่ผู้ปกครอง และใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วย เพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง

2.3 ด้านการรู้จักวิทยาพัฒนาการ พบว่า ครูผู้สอนปฐมวัยควรจัดให้มีการอบรมโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสมโดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญ จัดให้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประชุมปรึกษา เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยสามารถจัดเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ขึ้นอยู่กับลักษณะและพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและรับมือกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้อง

2.4 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก พบว่า ครูผู้สอนปฐมวัยควรจัดทำจดหมายข่าวและกิจกรรม ให้ความรู้สำหรับผู้ปกครองในทุกสัปดาห์หรือตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจจัดทำในรูปแบบจดหมายข่าวออนไลน์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วเพื่อนำเสนอข้อมูล จัดทำโครงการการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ให้ครูและผู้ปกครองมีการสนทนาซักถามกันเป็นรายบุคคล เพื่อรับทราบถึงปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองเผชิญอยู่และให้ข้อมูลและคำแนะนำได้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น และจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมกีฬา เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและได้เรียนรู้ลักษณะของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นภาพ เข้าใจและเตรียมรับมือกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างดี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนปฐมวัยได้ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเล็งเห็นว่าการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น ไม่เพียงแต่ครูผู้สอนปฐมวัยเท่านั้นที่ได้มองเห็นความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง แต่ผู้บริหารสถานศึกษาก็ได้มองเห็น

ถึงความสำคัญของผู้ปกครองและส่งเสริมให้ครูดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง หลากหลายวิธีการและช่องทาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิยา น้อยจันทร์ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่ามีระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (2564) ได้กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้สู่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องในทุกช่องทาง

1.1 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย พบว่า เป็นด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดูแลสุขภาพจัดว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วย ครูและผู้ปกครองจึงต้องให้ความสำคัญและใส่ใจต่อการดูแลสุขภาพให้กับเด็กปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นความสำคัญของการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การเล่น การออกกำลังกาย การพักผ่อน รวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะหากเกิดปัญหาขึ้นกับสุขภาพและความปลอดภัย ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว นอกจากนี้ยังขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้านอีกด้วย ครูปฐมวัยจึงมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัยให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้นำความรู้ไปปฏิบัติต่อเด็กปฐมวัยได้ถูกต้อง และสามารถสอนและฝึกบุตรหลานให้ดูแลสุขภาพพื้นฐานของตนเองได้อีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับ จุไรรัตน์ วัชรอาสน์ และคณะ (2554) ที่ได้เสนอไว้ว่า ผู้ดูแลเด็กควรได้รับการอบรมส่งเสริมการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กให้เหมาะสมตามวัย และสอดคล้องกับ นันทิยา น้อยจันทร์ (2563) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองต้องจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพ อาหารที่มีคุณภาพ และความปลอดภัยให้กับเด็กและให้กำลังใจเด็กสม่ำเสมอ สนับสนุนเด็กตามวัย ถ้าหากผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัยและสามารถฝึกฝนให้เด็กปฐมวัยรู้จักการดูแลสุขภาพของตนเองได้ก็จะทำให้เด็กปฐมวัยเติบโตได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย (2564) ได้กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลด้านสุขภาพอย่างเหมาะสม จะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ

1.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย พบว่า ระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและมีความซับซ้อน และมีปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องความพร้อมและสภาพบริบทของครอบครัวของเด็กแต่ละคน ที่จะส่งผลต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ซึ่งบางครั้งเป็นเรื่องที่ครูไม่สามารถเข้าไปจัดการหรือแก้ปัญหาได้ แต่การอบรมเลี้ยงดู

มีความสำคัญมากเช่นกันในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ละเอียดไม่ได้ เพราะหากเด็กปฐมวัยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับ ย่อมส่งผลให้เด็กปฐมวัยไม่สามารถเติบโตได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ครูจึงควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยมากขึ้น โดยเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาวิตรี พังงา และ จุไรพร รอดเชื้อ (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กในโรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร ได้เสนอว่า ควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครอง จะส่งผลให้ผู้ปกครองมีวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เป็นอย่างดี สวนการให้ความรู้อาจจัดเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วารสาร หรือการจัดบอร์ดนิเทศ ซึ่งควรมีความหลากหลายและน่าสนใจ

2. ผลการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณา ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ดังนี้

2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดที่สำคัญ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พูดคุยแลกเปลี่ยน และทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ครูควรจัดทำข่าวสารประจำสัปดาห์ เรื่องน่ารู้สำหรับผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้หรือแก้ไขพฤติกรรมให้แก่เด็กที่บ้านโดยปราศจากความรุนแรงต่อเด็ก และให้ผู้ปกครองเข้าใจและร่วมกันพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน และครูควรออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ ได้ติดตามปัญหาโดยตรงซึ่งทำให้เข้าใจถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริง และสามารถให้คำแนะนำหรือข้อมูลได้ตรงประเด็นมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองไม่ได้มีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพราะต้องทำงานประกอบอาชีพของตน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงระยะเวลาให้เหมาะสมกับความสะดวกของผู้ปกครอง และเพิ่มวิธีสื่อสารกับผู้ปกครองให้มากขึ้น และให้ความสำคัญกับการเยี่ยมบ้านนักเรียน ที่จะทำให้รับรู้ถึงปัญหา ความต้องการ การช่วยเหลือที่แท้จริงจากผู้ปกครอง เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรองกาญจน์ เขียวชัยชिरากุล (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาเพียงพอในการอบรมเลี้ยงดูลูก ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและได้รับข่าวสารจากทางโรงเรียนน้อยและมีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรเพิ่มวิธีในการสื่อสารที่หลากหลาย และ

ส่งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการประชุมพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้นและควรมีการจัดกิจกรรมในวันเสาร์และอาทิตย์เพื่อให้ผู้ปกครองที่ทำงานประจำได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทรัตน์ เกตุพงษ์พันธ์ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความคุ้นเคย และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ได้ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการศึกษา และสถานศึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษากับผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย

2.2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้บริหารและครูจัดให้มีการบริการสารสนเทศ โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารความรู้ แผ่นพับ สมุดเล่มเล็กเผยแพร่แก่ผู้ปกครอง และใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง ครูควรจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งสามารถจัดได้บริเวณหน้าชั้นเรียนทุกห้อง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถศึกษาหาความรู้ได้ง่าย นอกจากนี้ครูสามารถจัดนิทรรศการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และจัดมุมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และเป็นທີ່ปรึกษาให้ความรู้ คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการติดต่อสื่อสารและเผยแพร่ความรู้กันอย่างแพร่หลาย การใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อกลางในการให้ความรู้จึงเป็นอีกตัวเลือกหนึ่งที่สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้ปกครองได้ แต่ในขณะเดียวกันก็อาจมีผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่ถนัดการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารและครูจึงต้องมีทางเลือกในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วย ซึ่งอาจจะจัดทำในรูปแบบของเอกสารให้ความรู้ หรือการจัดนิทรรศการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมหรือรับชมก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรภากร เกิดมีสุข (2564) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดปฐมवास เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูต้องมีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้คำปรึกษาเพื่อร่วมงานและผู้ปกครองในการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความหลากหลาย สร้างเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ได้กล่าวว่า สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีเป็นแหล่งให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่สามารถจัดทำขึ้นได้ และการจัดบริการสารสนเทศเพื่อการศึกษาสำหรับผู้ปกครองอาจใช้สื่อเทคโนโลยีร่วมด้วย ดังนี้ 1) บริการสารสนเทศทางโทรศัพท์ 2) บริการทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 3) นิทรรศการประจำวัน

2.3 ด้านการรู้จิตวิทยาพัฒนาการ พบว่า ครูควรจัดให้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นอกจากนี้ ครูควรจัดให้มีการอบรมและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสมโดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญ และจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูหรือผู้บริหารกับผู้ปกครอง ในการวิเคราะห์และหาแนวทางช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและรับมือกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรู้ในเรื่องจิตวิทยาพัฒนาการและการเข้าใจอารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออกของเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นแพทย์เฉพาะทาง หรือนักจิตวิทยา เพราะปัญหาหรือพฤติกรรมบางอย่างของเด็ก ครูผู้สอนปฐมวัยก็ไม่สามารถที่จะวินิจฉัยเองได้ จะต้องเป็นแพทย์เฉพาะทางหรือผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น จึงควรให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมกับผู้เชี่ยวชาญโดยตรง แล้วจากนั้นจึงมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกับครูและผู้ปกครองด้วยกันทีหลังได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทรัตน์ เกตุพงษ์พันธ์ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า จัดอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยได้ร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพงษ์ หน่งเกษม (2563) ได้ศึกษาบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถทางอารมณ์และสังคมแก่เด็กวัยอนุบาลโรงเรียนนานาชาติมิสซู กรุงเทพมหานคร ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้และแนวปฏิบัติแก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถทางอารมณ์สังคมของเด็ก พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในด้านนี้ระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติในการหาความรู้ และการฝึกปฏิบัติตนให้มีความสามารถทางด้านอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบด้านนี้เป็นด้านที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญน้อยที่สุด โดยเฉพาะการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการอารมณ์หรือการพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ของเด็ก ดังนั้น การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะจัดอบรมและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ย่อมเป็นผลดีต่อผู้ปกครอง

2.4 ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก พบว่า ครูควรจัดทำจดหมายข่าวและกิจกรรมให้ความรู้สำหรับผู้ปกครองในทุกสัปดาห์หรือตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจจัดทำในรูปแบบจดหมายข่าวออนไลน์ เพื่อความสะดวกรวดเร็วเพื่อนำเสนอข้อมูล และคำนึงถึงเป็นส่วนตัวสำหรับกรณีข้อมูลที่เผยแพร่ไม่ได้ จัดทำโครงการการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง นอกจากนี้ครูสามารถให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล

ในการช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก เนื่องจากเด็กแต่ละคนก็จะมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน โดยการให้การปรึกษาสามารถทำได้ทั้งที่โรงเรียน บ้าน หรือทางโทรศัพท์ ซึ่งก็แล้วแต่ความสะดวกของผู้ปกครอง และจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น สังเกตชั้นเรียน ร่วมเป็นวิทยากร เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและได้เรียนรู้ลักษณะของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นภาพ เข้าใจและเตรียมรับมือกับพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กปฐมวัยได้อย่างดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างวินัยเชิงบวกเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือฝึกฝนเด็กจากที่บ้านอย่างสม่ำเสมอด้วย ดังนั้น ผู้ปกครองจำเป็นต้องมีความรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งครูผู้สอนปฐมวัยเป็นบุคคลหนึ่งที่ใกล้ชิดเด็กและสามารถให้คำปรึกษากับผู้ปกครองได้ โดยอาจจะพูดคุยปรึกษาเป็นรายบุคคล เพราะแต่ละคนก็จะมีวิธีการและพฤติกรรมที่ต่างกัน หรือจะเป็นในรูปแบบให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาก็ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ควรมีหลากหลายช่องทางในการให้ความรู้ผู้ปกครอง และต้องคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของเด็กด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธันย์ สุภาแสน (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในกระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลถึงพ่อแม่ โรงเรียนควรมีแนวทางในการสื่อสารที่มีความเหมาะสม ควรมีการสื่อสารกันให้มากขึ้นด้วยจดหมายที่ไม่มีลักษณะเป็นทางการมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นจดหมายที่ครูเขียนถึงผู้ปกครองบางรายด้วยตนเอง เพื่อบอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในด้านต่าง ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะ หรือผ่านไลน์ส่วนตัวเพื่อความรวดเร็ว สะดวก เนื่องจากข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนบางส่วนไม่ต้องการให้มีการเผยแพร่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้กับครู ในการให้ความรู้ผู้ปกครองต่อไป โดยอาจจะให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มเติม ผู้ปกครองจะได้รับความรู้จากหลายแหล่ง

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ควรจัดการอบรมและเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เช่น นักจิตวิทยา แพทย์เฉพาะทาง เป็นต้น ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดู

เด็กปฐมวัย โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนครอบครัว ไปจนถึงเมื่อเด็กเข้าเรียน และให้ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนหรือพูดคุยถึงปัญหาที่พบ

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรนำแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองไปใช้ในการจัดกิจกรรมหรือดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดเห็นความของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองปฐมวัยต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี)*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กวิณ เสือสกุล. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2543). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรสโปรดักส์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรสโปรดักส์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2549). *เลี้ยงลูกวัยอนุบาลให้ฉลาดด้วย TESTS*. กรุงเทพฯ : เพื่อนอักษร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บุ๊คส์.
- กรองกาญจน์ เขิญชัยชिरากุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนใน กลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ชนิษฐา เปรมพงษ์. (2550). *การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตร โรงเรียนเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุไรรัตน์ วัชรอาสน์, พัชรภา กาญจนอุดม และศุภกร หวานกระโทก. (2554). *พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดชลบุรี. วารสารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา, 6(2) , 108-118.*
- เจนจิรา คงสุข. (2540). *การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาล ด้วยรูปแบบการให้ประชาชนในเขตชนบทมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (รายงานผลงานวิจัย)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชุมศิริ ตันติธารา. (2559). ผลการใช้โปรแกรมการสร้างวินัยเชิงบวกที่มีต่อการทำงานของสมอด้ำนการจัดการของเด็กปฐมวัย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). “ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย” ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษาหน่วยที่ 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัฐพงษ์ หน่วงเกษม. (2563). บทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถทางอารมณ์และสังคมแก่เด็กวัยอนุบาลโรงเรียนนานาชาติมีสุข กรุงเทพมหานคร. วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 2(1), 1-11.
- ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธันย์ สุภาแสน. (2563). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2540). การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทรัตน์ เกตุพงษ์พันธ์. (2562). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นันทวีร์ พงษ์นาค. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2561). การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2563). แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(2), 194-206.

- นัยนา อีสสระวิทย์. (2549). เอกสารประกอบการสอน: การให้ความรู้ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย.
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- นิพนธ์พร วรมงคล และสุขจริง ว่องเดชากุล. (2558). ปัญหาสุขภาพกายในเด็กปฐมวัย และการ
ป้องกัน เอกสารการสอนชุดวิชาสุขภาพเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 6. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- นิภา ทองไทย. (2535). หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียนสำหรับพ่อแม่ในชุมชนเกษตรกรรม
ชนบท (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ปาริชาติ สิงห์รัตน์. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียน
วัดไผ่ (เขี้ยววิทยาคุณ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.
วารสารบัณฑิตศึกษา, 17(76), 140-150.
- ปราการ เกิดมีสุข. (2564). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของศูนย์
พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดบูรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. วารสารพุทธ
สังคมวิทยาปริทรรศน์, 1(1), 119-132.
- พนิจดา วีระชาติ. (2542). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์.
- พัชรี เจตน์เจริญรักษ์. (2542). การให้การศึกษแก่พ่อแม่เด็กปฐมวัย. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏลพบุรี.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). เอกสารประกอบการสอน จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย.
กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- พาสนา จุลรัตน์. (2548). เอกสารประกอบการสอน จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภรณ์ี คุรุรัตน์ และ วรนาท รักสกุลไทย. (2542) กระบวนการทัศน์ใหม่ของการศึกษาปฐมวัยในเรื่อง
เรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เซเว่น พรินติ้งกรุ๊ป.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2560). จิตวิทยาและวิทยาการการเรียนรู้ การสอนเสริมครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. (2543). การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย : บทบาทของสถานเลี้ยงดูเด็ก (รายงานวิจัย).
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
- รัตนา กิจเกื้อกุล. (2550). ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิบัติการศึกษไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.

- วรารณณ์ นิลประพันธ์. (2546). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของบุตรโรงเรียน นิลประพันธ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- วรรณิษา หาคูณ. (2563). *การพัฒนารูปแบบการให้ความรู้ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านวังบัวสามัคคีวิทยา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 14(2), 210-225.*
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2544). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย. (2564). *แนวทางการส่งเสริมคุณภาพสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- สถิรพร เขาวนชัย. (2561). *เอกสารประกอบการสอน การวิจัยทางการบริหารศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สาวิตรี พงษ์ และ จุไรพร รอดเชื้อ. (2558). *บทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กใน โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์เกษตร. การประชุมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 53, (1529-1536)*
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2545). *การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนทรียา คำหาญสุนทร. (2547). *การศึกษาความสนใจของเล่นของเด็กวัยเตาะแตะตามการรับรู้ของผู้ปกครอง (ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุภาพร สุวรรณศรีนนท์. (2549). *บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาวดี ไลยบัว. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี (ปริญญาโท)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุรียา คงมั่น. (2559). *การจัดการศึกษาปฐมวัยกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2563). *พ่อแม่พลังบวก*. กรุงเทพฯ: บริษัท รักลูก อีวแมน แอนด์ โซเชียล อินโนเวชั่น จำกัด.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. (2564). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*.
- สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย. (2564). *แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564 – 2570*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *คู่มือการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว. ھرรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อภิญญา เวชยชัย. (2544). *การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ : ผู้ปกครอง (รายงานผลงานวิจัย)*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช จำกัด.
- อรนุช ลิ้มตศิริ. (2542). *การสอนเด็กพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรพรรณ บุตรกัตัญญู และคณะ. (2561). *คู่มือการฝึกอบรมครูและผู้ดูแลเด็ก*. กรุงเทพฯ: บริษัท วาย.เค.เอส กราฟิค แอนด์ เพรส จำกัด.
- อรุณี ھرดลล. (2537). *ผู้ปกครองกับการจัดการปฐมวัยศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 13*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Berger. (1995). *E.H.Parents as Parters in Education : Families and Schools Working Together*. 4th ed. New Jersay: Merrill-Prentice Hall.
- Epstein, J. L. (1995). School/ family/ community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701-702.
- Fisher, E.A. (1991). *Early Childhood Care and Education*. (EECE): A world survey, UNESCO.
- Morrison, Gorge S. (1998). *Early childhood education today*. 4th ed. Toronto: Merill Publishing Co.
- Tyree, C.L. (1986). *Development of Parenting Skills Taxonomy for Parent Education*. Dissertation Abstracts International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ของนางสาวสุจินวดี ธัญญะอุดม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางสาวสุจินวดี ธัญญะอุดม

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. วุฒิการศึกษา

สาขาการศึกษาปฐมวัย /อนุปาลศึกษา

สาขาวิชาอื่น ๆ

3. ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5 – 10 ปี

มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยใน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

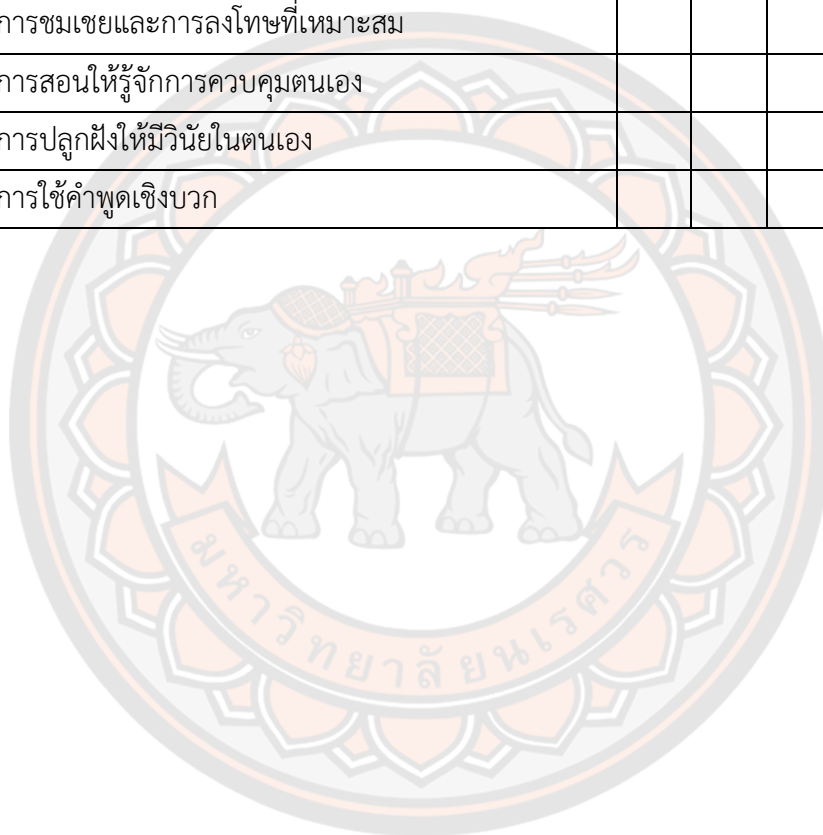
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือตามความคิดเห็นของท่านในการให้ความรู้

แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน ข้อละ 1 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย						
.1	ความรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กปฐมวัย					
.2	การสร้างเชื่อมั่นให้กับเด็กปฐมวัย					
.3	การใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัย					
.4	การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย					
.5	การวางแผนอนาคตสำหรับเด็กปฐมวัย					
ด้านดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย						
6.	การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย					
7.	การเลือกรับประทานอาหารและการมีสุขนิสัยที่ดี					
8.	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย					
9.	การเล่นและการออกกำลังกายของเด็กปฐมวัย					
10.	การพักผ่อนที่เพียงพอสำหรับเด็กปฐมวัย					
ด้านการรู้จักวิทยาพัฒนาการ						
11.	การส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย					
12.	การส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ					
13.	การสื่อสารและการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย					
14.	การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กปฐมวัย					
15.	การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์					
16.	การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย					
17.	การตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็กอย่างเพียงพอ					
18.	การรู้เท่าทันอารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัย					
19.	การสอนให้เด็กรู้จักการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น					

ข้อ	การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก						
20.	การสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักการช่วยเหลือตนเองอย่างง่ายๆ					
21.	การสื่อสารและการสร้างกติการ่วมกัน					
22.	การเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม					
23.	การชมเชยและการลงโทษที่เหมาะสม					
24.	การสอนให้รู้จักการควบคุมตนเอง					
25.	การปลุกฝังให้มีวินัยในตนเอง					
26.	การใช้คำพูดเชิงบวก					

แบบสัมภาษณ์แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางการ ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ตำแหน่ง.....
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
4. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน.....

ตอนที่ 2 แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจและ
ปฏิบัติได้ถูกต้องในเรื่องการใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัยได้อย่างไร

.....

.....

.....

2. ด้านการดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ในการจัด
สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย เพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างไร

.....

.....

.....

3. ด้านการรู้จักตีพิมพ์พัฒนาการ ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจรู้เท่าทัน
อารมณ์ และการแสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัยอย่างไร

.....

.....

.....

4. ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก ท่านมีแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างไร เพื่อให้เข้าใจถึง
การแสดงความรักเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กปฐมวัยอย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข ตารางแสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
อิสระ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

การให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของครู ปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย							
1.	ความรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของ เด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.	การสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็ก ปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.	การใช้ความรุนแรงในเด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.	การเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5.	การวางแผนอนาคตสำหรับเด็ก ปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านดูแลสุขภาพของเด็กปฐมวัย							
6.	การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของ เด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7.	การเลือกรับประทานอาหารและ การมีสุขนิสัยที่ดี	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8.	การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และปลอดภัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9.	การเล่นและการออกกำลังกาย ของเด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10.	การพักผ่อนที่เพียงพอสำหรับเด็ก ปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้

การให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของครู ปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการรู้จักวิทยาพัฒนาการ							
11.	การส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
12.	การส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ ของกล้ามเนื้อ	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
13.	การสื่อสารและการใช้ภาษาของ เด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14.	การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แก่เด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15.	การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมี ความคิดสร้างสรรค์	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16.	การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการทาง สติปัญญาของเด็กปฐมวัย	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
17.	การตอบสนองความต้องการ พื้นฐานของเด็กอย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18.	การรู้เท่าทันอารมณ์ และการ แสดงออกทางอารมณ์ที่แตกต่าง กันของเด็กปฐมวัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19.	การสอนให้เด็กรู้จักการปรับตัว เข้ากับบุคคลอื่นและอยู่ร่วมกับ บุคคลอื่น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
ด้านการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก							
20.	การสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักการ ช่วยเหลือตนเองอย่างง่ายๆ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21.	การสื่อสารและการสร้างกติกา ร่วมกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

การให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของครู ปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
22.	การฝึกเฉยต่อพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23.	การชมเชยและการลงโทษที่ เหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24.	การสอนให้รู้จักการควบคุมตนเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25.	การปลูกฝังให้มีวินัยในตนเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26.	การใช้คำพูดเชิงบวก	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เรื่อง การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.883	26